

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXII-ТО ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

III РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 29

София, понеделникъ, 30 декемврий

1929 г.

32. заседание

Събота, 28 декемврий 1929 година.

(Открито отъ подпредседателя В. Димчевъ въ 10 ч. 2 м.)

Председателстващъ В. Димчевъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитъ г. г. народни представители: Александровъ Василь, Андреевъ Никола, Бошковъ Борисъ, Наковъ, Василевъ Григоръ, Величковъ Герасимъ, Ангеловъ, Георговъ Илия, Димитровъ Стефанъ, Ефтимовъ Борисъ, Желъзовъ д-ръ Димо, Златевъ Станю, Йоловъ Прокопи, Калчевъ Панайотъ, Тинчевъ, Кожухаровъ Тодоръ, Колевъ Боню, Колевъ Еню, Константиновъ Тома, Кулишевъ Георги, Малиновъ Александъръ, Мангровъ Димитъръ, Миновъ Петъръ, Митовъ Генко, Нейковъ Димитъръ, Нешковъ Георги, Николовъ д-ръ Борисъ, Паневъ Малинъ, Пеневъ д-ръ Йовчо, Петровъ Аврамъ, Стояновъ, Поповъ Проданъ, Първановъ Първанъ, Радоловъ Александъръ, Русевъ Иванъ, Сакъзовъ Янко, Смиловъ Боянъ, Тасевъ Стефанъ, Цуцумановъ Петъръ и Янгъзовъ Теню)

Съобщавамъ на Събранието, че председателството е разрешило отпуски на следнитъ народни представители:

На г. Александъръ Радоловъ — 1 день;
 На г. Цено Табаковъ — 2 дни;
 На г. Теню Янгъзовъ — 1 день;
 На г. Левъ Кацковъ — 6 дни;
 На г. Иванъ Христовъ — 5 дни;
 На г. Александъръ Малиновъ — 9 дни;
 На г. д-ръ Борисъ Николовъ — 6 дни;
 На г. Боню Колевъ — 4 дни;
 На г. Кузманъ Куневъ — 3 дни;
 На г. Петъръ Якимовъ — 1 день;
 На г. Цвѣтко Цвѣтковъ — 1 день;
 На г. Милко Бечевъ — 1 день;
 На г. Христо Горневъ — 1 день;
 На г. Василь Митевъ — 1 день;
 На г. Вълчо Даскаловъ Вълчовъ — 1 день;
 На г. Сотиръ Яневъ — 2 дена и
 На г. Борисъ Наковъ Бошковъ — 4 дни.

Постъпило е питане отъ плѣвския народенъ представителъ г. д-ръ Иванъ Бешковъ до г. министъръ-председателя относно анкетиране дейността на висши чиновници при Българската земеделска банка.

Постъпило е питане отъ варненския народенъ представителъ г. Никола Стамболиевъ до г. министра на земедѣлието и държавнитъ имоти относно забраната на населението отъ Камчийския край да се ползува отъ продажбата на дървения материалъ отъ държавнитъ гори и не би ли трѣбвало това население да се третира като чисто горско, а не като горско-полско население.

Постъпило е питане отъ бѣлоградчишкия народенъ представителъ г. Славчо Дръновски до г. министра на земедѣлието и държавнитъ имоти относно нѣкои злоупотребления съ служебното положение на главния секретаръ на Министерството на земедѣлието Симовъ.

Тия питання ще бждатъ изпратени до съответнитъ г. г. министри, за да отговорятъ.

Пристъпваме къмъ дневния редъ.

Д-ръ И. Бешковъ (з. в): Г. г. народни представители! Моето питане е отъ такъвъ характеръ, че, струва ми се, г. министъръ-председателятъ би могълъ да ми отговори веднага. И азъ го моля да ми отговори още сега.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Какво Ви е питането?

Д-ръ И. Бешковъ (з. в): То се състои въ следующето...

Председателстващъ В. Димчевъ: Чакайте, г. Бешковъ, да видимъ готовъ ли е г. министърътъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Депозирано ли е питането?

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Депозирано ли е питането?

Д-ръ И. Бешковъ (з. в): Депозирано е още вчера.

Г. Марковъ (з. в): Нека г. министърътъ чуе питането. Може да отговори още сега.

Председателстващъ В. Димчевъ: Нѣма го г. министра на земедѣлието.

Г. Марковъ (з. в): Той нарочно излѣзе.

Д-ръ И. Бешковъ (з. в): Азъ питамъ г. министъръ-председателя, защо анкетата, която ще се произведе върху дейността на нѣкои висши чиновници въ Българската земеделска банка, да бжде служебна, да бжде извършена отъ чиновници на Финансовото министерство — споредъ решението на правителственото болшинство въ частното му заседание — а да не бжде парламентарна? Въ това се състои моето питане. Азъ мисля, че г. министъръ-председателятъ би могълъ веднага да ми отговори. (Възражения отъ сговориститѣ)

Г. г. народни представители! Въпросътъ за дейността на тия висши чиновници въ Земеделската банка по докладката на земедѣлски машини и семена стои още откритъ, той още занимава общественото мнение, а предстои ваканция, моето питане ще отиде въ архивата и ще остане безъ отговоръ.

Т. Стоилковъ (д. сг): Нѣма да остане безъ отговоръ. Ще се говори по тоя въпросъ, но ще почнемъ анкетата отъ времето на Караджова, когато той казваше: „Дръжте да хванемъ Народната банка за гушата“. Има едно факсимилирано негово писмо. Ние ще го депозираме на анкетната комисиия. Бжди сигуренъ, г. Бешковъ, че ще ти се отговори. Ти си докторъ по финансовитъ и по стопанскитъ науки и ги разбирашъ тия работи.

Д-ръ И. Бешковъ (з. в): То е другъ въпросъ.

Т. Стоилковъ (д. сг): Защо бѣгаеш? Нали казваме, че трѣбва да се намѣри колай на тая работа. Има едно факсимилирано писмо на д-ръ Илия Караджовъ, въ което той казва, че Народната банка трѣбва да бжде хваната за гушата, защото тая банка трѣбвала за нуждитъ на селското правителство, на трудяща се България. Това е, г. д-ръ Бешковъ!

Г. Марковъ (з. в): И я хванахме за гушата и открихме много работи.

Т. Стоилковъ (д. сг): Много ти е малка главичката, братленце. Бъди сигуренъ, че отъ тамъ ще почнемъ.

Д-ръ И. Бешковъ (з. в): Говори се за гешефти и тоя въпросъ не може да остане потуленъ.

Х. Калайджиевъ (раб): Г. г. народни представители! Отъ името на работническата парламентарна група съмъ задълженъ да прочета следния протестъ: (Чете) „Господинъ председателя! Въпрѣки изричния текстъ на чл. 96 отъ конституцията, софийскиятъ народенъ представителъ Петровъ Аврамъ Стояновъ, който биде оправданъ отъ Софийския окръженъ съдъ по обвинението му по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, се още задържа въ предварителенъ арестъ въ Софийския окръженъ затворъ.“

„Съ незащипването отъ страна на бюрото на Камарата и отъ самата Камара за освобождението му, явно е, че се потъпква чл. 96 отъ конституцията и се погазва депутатскиятъ имунитетъ, а съ това и народната воля, като се препятствува на единъ народенъ избраникъ да застъпва свободно въ Народното събрание своите идеи и разбирания при решаване на сложните въпроси.“

„По тоя начинъ се цели незаконното преследване на водителитъ на работническото движение.“

„Като констатираме горното, високо протестираме за извършеното беззаконие.“

Н. Пждаревъ (д. сг): Кой протестира?

Х. Калайджиевъ (раб): Работническата парламентарна група.

Е. Начевъ (д. сг): Не, комунистите протестираатъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): Нали е поставенъ този въпросъ чак дневенъ редъ! Защо протестираате?

Д. Гичевъ (з. в): Азъ моля г. министърътъ на земледелието, ако желае, да отговори днесъ на моето питане.

Министъръ Д. Христовъ: Нѣма да Ви отговоря днесъ.

Д. Гичевъ (з. в): А кога?

Министъръ Д. Христовъ: Когато намѣря азъ за добре. (Нѣкои отъ сговориститъ ржкоплѣскаатъ)

Г. Марковъ (з. в): Тогава Вие не сте за министъръ.

Д. Гичевъ (з. в): Г. министре! Вие обещахте и предъ народното представителство, и предъ бюрото на Събраниято, че ще ми отговорите, и сте длъжни да ми отговорите. Тия разсипии на държавни средства не могатъ да се скриватъ така. Не могатъ да ставатъ такива работи.

Т. Стоилковъ (д. сг): Предъ нова година не се отговаря.

Н. Мушановъ (д): Азъ отправихъ едно запитване до г. министъръ-председателя и той обеща, че ще ми отговори.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Запитване или питане?

Н. Мушановъ (д): Питане. Понеже ще преустановимъ заседанията на Събраниято, а питането се отнася за репарациите — единъ много важенъ въпросъ — азъ Ви моля да ми отговорите, както и Вие обещахте.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Азъ разбрахъ, че сте ми отправили запитване. Шомъ е питане, кажете за какво се отнася. Готовъ съмъ да Ви отговоря.

А. Малиновъ (з. в): Значи, г. министъръ-председателю, на известни питання веднага отговаряте, а на други не отговаряте. Значи, не ни третирайте еднакво.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: На ония питання, които сж отъ общественъ интересъ, мога да отговоря веднага, но на ония, съ които се иска да се прави скандалъ, не отговарямъ.

Н. Мушановъ (д): Азъ мисля, че като развия питането си, мойтъ другаръ отъ опозицията и всѣки ще се съгласи,

че това питане е отъ значение, че то е важно и че трѣба да се отговори веднага.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Разбира се.

А. Малиновъ (з. в): Съгласенъ съмъ.

Н. Мушановъ (д): Въпросътъ за репарациите е единъ отъ най-големитъ въпроси за насъ.

Т. Стоилковъ (д. сг): Нали има едно запитване отъ г. Омарчевски по репарациите? Него го нѣма сега тукъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. Мушановъ.

Н. Мушановъ (д): Г. г. народни представители! Предстои преустановяване на нашите заседания, а въпросътъ за репарациите е отъ най-сериозните и най-важните въпроси за българската държава. Предстои също така тоя въпросъ да бъде разрешенъ наскоро, защото на 3 януарий се свиква въ Хага конференция, за кждето, по съобщение на вестниците, нашите делегати ще заминатъ. Понеже ние ще бъдемъ въ ваканция по времето, когато тоя въпросъ ще бъде разрешенъ окончателно, азъ смѣнахъ за нужно и за полезно да отправя следното питане къмъ г. министъръ-председателя:

(Чете) „Какви сж резултатите отъ преговорите, които водятъ нашите делегати, следъ посещенията, които направиха въ Римъ, Парижъ и Лондонъ, и ако сж известни резултатите, поели ли сж нашите министри нѣкакви ангажменти преди да отидатъ въ Хага?“

Г. г. народни представители! Г. министъръ-председателъ събщи въ Народното събрание, че преговорите по репарациите продължаватъ и че правителството се надѣва, че ще получимъ намаление на оная сума, съ която представителитъ на великите държави у насъ поискаха да се съгласимъ — предложение, което правителството намѣри за тежко и неприемливо. Нашите министри трѣгнаха за чужбина, да посетятъ чуждите столици, смѣтайки, че ще получатъ нѣкакви облекчения. Преди да стигнатъ въ Римъ, събщи се на наше правителство — това го знае и българскиятъ народъ — че Италия, за която се смѣташе, че до тогава била нѣкакси неприязнено настроена къмъ България, е много благосклонно разположена къмъ България, и че ще ни помогне при разрешението на въпроса за нашите репарации. Въ какво се състои благосклонността на Италия къмъ насъ, азъ и досега не знамъ.

Отъ Римъ нашите делегати отидоха въ Парижъ. Отъ тамъ също се събщи, че Франция е добре разположена къмъ насъ, че французитъ ще ни помогнатъ. Г. министъръ-председателъ забеляза единъ пътъ тукъ, че г. Тарديو, сегашниятъ министъръ-председател на Франция, който е и единъ отъ създателитъ на Ньойския договоръ, знае, че товаритъ, който ни се наложи, не се състои само въ репарации, но и въ много други плащания, които ние досега сме извършвали. И съ право министъръ-председателъ г. Ляпчевъ се надѣва, че г. Тарديو може да помогне на България, за да се смекчи тежкото бремене на репарациите.

Отъ Парижъ нашите делегати отидоха въ Лондонъ. Съобщението, което дойде отъ тамъ, гласи, че нашите делегати сж били приети много вежливо, но че предъ тѣхъ е било настоявано да се удовлетворятъ и исканията на нашите съседи. Следъ туй се събщи, че нашата делегация се е върнала въ Парижъ, кждето окончателно ще може да се уреди въпросътъ за нашите репарации. Отъ тамъ, доколкото ни е известно, нашите делегати нѣма да се върнатъ тукъ, а ще заминатъ направо за Хага.

Туй като Камарата сега ще отиде въ ваканция, а въ това време въпросътъ за нашите репарации ще се реши, азъ смѣнахъ за полезно да поискамъ отъ г. министъръ-председателя да ми отговори: какви сж резултатите отъ срещите, отъ посещенията, които нашите делегати направиха въ чуждите столици на чуждите правителства, и до този моментъ, когато азъ отправямъ питането си, поели ли сж нашите министри нѣкакви ангажменти предъ нѣкого, преди да заминатъ за Хага?

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Г. г. народни представители! Както чухте, г. Мушановъ, който пита, ни разясни цѣлия въпросъ въ подробности, които дори на мене не сж известни. (Смѣхъ) Така е. . . .

Д. Дрънски (д): Значи, повече знае отъ Васъ.

Н. Мушановъ (д): Много съм доволен, че знамъ повече отъ Васъ.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: ... защото той има свободата да прави коментарии, за които смѣта, че не е отговоренъ.

Нашитѣ делегати, г-да, направиха известнитѣ посещения, за да обяснатъ предъ най-мѣродавнитѣ фактори нашето положение, такова, каквото се изтъкна отъ нашитѣ делегати въ експертния комитетъ и каквото то си е — бедствено стопанско и трудно финансово положение. Навсѣмѣде тѣ бѣха посрѣщани съ благосклонностъ къмъ българската нация, обаче до този моментъ никакво разбирателство по въпроса не се е постигнало. Тѣ имаха среща въ Римъ съ министра на външнитѣ работи г. Гранди и съ председателя на министерския съветъ, г. Мусолини — тя бѣ една отъ най-добритѣ. Въ Парижъ тѣ имаха тъй също две срещи — една съ Брианъ и друга съ Тардию. Ще допълня само, че тѣ, преди да заминатъ за Лондонъ, се видѣха два пѣти съ Тардию, който, споредъ казаното и отъ г. Мушановъ, е най-добре запознатото съ договоритѣ лице. Макаръ и да заема поста на Вътрешното министерство, нѣ, като министъръ-председател, той е лицето, което изглежда, че най-много се интересува отъ този въпросъ. Отъ разговоритѣ съ Тардию, които сѣ имали нашитѣ министри, можемъ да се надѣваме на облекчения. Въ какво ще се състоятъ тѣ — не знаемъ, защото, както ви казахъ, нѣма нищо привършено. Следъ туй отидоха въ Лондонъ. Тамъ тѣ имаха една среща съ министра на външнитѣ работи и съ министра на финанситѣ, г. г. Хендерсонъ и Сноуденъ. Тѣ сѣ се отзоваха съ най-големъ симпатии къмъ нашето трудно положение. Обаче английското правителство не е скрило, че то по нашия въпросъ не е дори кредиторъ. Неговиятъ дълъ отъ репарационитѣ плащания, възлизашъ по-напредъ на 11%, не бѣ отъ голѣмо значение за английското държавно съкровище. Изглежда, че тая частъ е значително намалена сега, става много и много помалка. Тя дава само възможностъ на английското правителство да бѣде съучастникъ по този въпросъ, защото, както казахъ, тя не представлява нѣкакъв особенъ интересъ за английското съкровище. Тѣ сѣ искали да кажатъ, че сѣ по-скоро посрѣдници, а не наши кредитори и като такива правятъ възможното и ще го правятъ; но не могатъ да заявятъ какво точно може да се постигне, защото въпросътъ трѣбва да се дебатира другаде. Виждаха и г. Макдоналдъ, който потвърди тия симпатии. Върнаха се въ Парижъ. Откакто сѣ въ Парижъ втори пѣтъ — днесъ точно вече 8 дни — изглежда, че въпросътъ не е направилъ нито една крачка напредъ. Това ще каже, че лицата, които ще трѣбва да третиратъ съ нашитѣ делегати, навѣрно сѣ били извънредно много зяпати, както вие сами сте узнали. Ще видимъ тия дни какво ще се постигне.

Пита се тукъ: поели ли сѣ нѣкакви ангажменти? Г. г. народни представители! Ангажменти България има — това е конвенцията отъ 1923 г. Какъвъ по-големъ ангажментъ искате? Всичко, което ще се направи, то ще бѣде, за да се смекчи, за да се облекчи положението. Но ние тукъ отбелязахме, и вънъ го признаха, че не е въпросътъ въ облекчението, което може да се направи по конвенцията отъ 1923 г., а цѣлиятъ въпросъ е, какво ние бихме могли, макаръ съ известни усилия, да понесемъ.

За жалостъ, нашиятъ въпросъ не се сложи на разглеждане отъ самото начало по тази метода, която всѣки ще признае, че е правилна, т. е., не да се гледа какво се облекчава по спогодбата отъ 1923 г., но да се види какво ние можемъ съ усилия да понесемъ. На най-последъ мегодитѣ сѣ си методи; дето играятъ числа, важатъ резултатитѣ. Ние се надѣваме, че ще се постигне единъ резултатъ що-годе поносимъ. Но каквото и да ни наложатъ, не можемъ да скриемъ, да не констатираме нашето извънредно трудно положение.

Това е по въпроса за ангажментитѣ, който г. Мушановъ задава.

Г. Марковъ (з. в): Какво вѣрно има въ това, г. министъръ-председателю, че английскиятъ процентъ отъ нашитѣ репарации билъ измѣненъ въ полза на Гърция?

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Г. г. народни представители! Азъ си позволихъ да ви кажа, че отъ разговоритѣ, които моитѣ другари сѣ имали въ Лондонъ, тѣ сѣ разбрали, че Англия по-малко щѣла да получава за вѣ бѣдеше, но не зная дали това, което се говори въ разни канцеларии, е точно установеното по разпредѣлението на онова, което ще се получава отъ насъ. Старото разпредѣление го знаете: 26% за Франция; 25% за Италия; 11% за Англия; 33% и нѣщо въ дробъ за тритѣ наши съседи, 4%

за Белгия, 0-1% — за допълнение на първата дробъ, или за закрѣпляване — за Япония. Това прави всичко 100%.

Сега въ единъ отъ тия разговори се е отбелязало, че Гърция като-че-ли щѣла да получи 70%. Но то не е нѣщо окончателно установено, защото се оспорва отъ други. Както виждате, въпросътъ, за мене поне, не е представенъ въ една окончателна форма отъ сграна на самитѣ кредитори, които ще дѣлятъ онова, що има да получаватъ отъ насъ.

А. Малиновъ (з. в): Все пакъ много знаете — че нищо не може да се очаква като подобрене, макаръ че въ началото се извинихте, че не знаете.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Г. Малиновъ! Което зная азъ ви го обаждамъ.

А. Малиновъ (з. в): Досега не искахте да обадите. — По този въпросъ има питане отъ г. Омарчевски.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Ако г. Омарчевски бѣше зададъ питането си въ форма такава, въ каквато го зададе г. Мушановъ, веднага щѣхъ да отговоря. (Възражения отъ земледѣлицѣ) Но г. Омарчевски отпрати едно запитване за стопанската криза и друго — за репарациитѣ. Ами запитването е нѣщо различно отъ питането. Преди всичко нѣма още материалъ за запитване по единъ въпросъ, какъвто е въпросътъ за репарациитѣ.

Г. Марковъ (з. в): Отъ важността на въпроса зависи да бѣде питане или запитване.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Азъ ще отговоря на запитването веднага, когато ще достигнемъ до единъ окончателенъ резултатъ, уговоренъ съ българската държава.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Никола Мушановъ, да каже доволенъ ли е отъ този отговоръ на г. министъръ-председателя или не.

Н. Мушановъ (д): Г. г. народни представители! По първата частъ на моето питане г. министъръ-председателъ отговори, че резултати нѣма. Това е единъ незадоволенъ отговоръ, защото той много добре разбира целта на моето питане.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Разбирамъ.

Н. Мушановъ (д): Нашитѣ делегати заминаха, защото се смѣташе, че великитѣ сили настояватъ, щото, преди да стидемъ въ Хага, ще трѣбва да се постигне едно съглашение.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Хага не е дошла още.

Н. Мушановъ (д): Нашето правителство смѣта, че искането на великитѣ държави — да не казвамъ, че е добро — всетаки е възприемливо. То се съгласи съ искането на великитѣ сили, въпросътъ да се уреди преди Хага. И заради това нашитѣ делегати отидоха въ чужбина, да посетятъ столицитѣ на великитѣ държави. И ако правителството е още въ този пѣтъ, трѣбва непременно да имаме вече съглашение съ тия държави, защото конференцията въ Хага се свиква на 3 януарий. Г. министъръ-председателъ казва, че нашитѣ министри сѣ вече 7 дни въ Парижъ и още нѣма резултатъ. Значи, отговорътъ на г. министъръ-председателъ по този въпросъ е, че такова предварително съглашение не е постигнато. Значи, ще трѣбва да се отиде въ Хага, кждето ще се разреши въпросътъ окончателно.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Азъ не знамъ да е постигнато съглашение. Както отбелязахъ, вие искате да знаете повече, отколкото ни посочватъ даннитѣ, които имаме.

Н. Мушановъ (д): Азъ констатирахъ това, което вие знаете, и това, което не знаете.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Правите заключение, което не се основава на онова, което се знае.

Н. Мушановъ (д): Досега нѣкакво предварително споразумение не е сключено, тъй както се смѣташе, че ще стане, когато нашитѣ министри заминаваха.

По втория въпрос, дали има поети нѣкакви ангажменти, г. министър-председателят каза, че България има ангажменти по договора въ Ньой и по спогодбата на Стамболийски. Г. г. народни представители! Всичко това ние го знаем. Но нашите министри тръгнаха да уреждат въпроса, след като великите държави ни предложиха да приемем 12½ милиона златни франка годишна вноска, или ако това не се приеме доброволно, въ Хага ще ни наложат 15 милиона златни франка годишна вноска. Затуй питамъ, не сѣ ли поети нѣкакви ангажменти отъ името на българската държава следъ онова предложение, което великите държави ни направиха за 12½ милиона златни франка годишна вноска? Г. министър-председателят каза, че сме имали ангажменти отъ по-рано. Това ние го знаем. Но ние питаем: има ли ангажменти поети отъ нашите министри, които отидоха съ пълномощно отъ името на държавата да третиратъ този въпросъ следъ предложението, което ни се направи отъ великите сили?

Министър-председател А. Ляпчевъ: Г. Мушановъ! Азъ Ви казахъ, че нѣма, защото още се преговаря по въпроса. Нищо определено нѣма.

Н. Мушановъ (д): Азъ питамъ за положението, следъ като нашите министри отпътуваха. Г. министър-председателят каза: „Никакви ангажменти не сѣ поети“. Той ни говори за ангажментите по договорите или по съглашението на Стамболийски отъ 1923 г., когато думата ми е дали има ангажменти, поети при преговорите, които се водятъ следъ заминаването на нашите министри.

Г. г. народни представители! Тѣй като ние си отиваме въ ваканция, а този въпросъ е единъ отъ сериозните и важни въпроси за българската политика, азъ искахъ да чуя г. министър-председателя какво ще ни каже, а въ сѣщностъ излиза, че той нищо не знае. И като отбѣгва той отъ въпросите, азъ нѣмамъ намѣрение да играя на гоненица и да го гоня.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Пристъпваме къмъ първата точка отъ дневния редъ. . .

Д. Гичевъ (з. в): Г. председателю! Азъ Ви моля да не допускате такова пренебрежително отнасяне отъ страна на г. министра на земледелието къмъ народните представители. Не може така да се отговаря, че ще отговори на питането, когато му скимне. Касаетъ се за разни ачикъ далавери, които сѣ станали съ знанието и благословията на г. министра.

Азъ имамъ и друго едно питане за политиката на Земледѣлската банка, подадено миналата година, и не ми е още отговорено. Г. министърътъ имаше възможностъ сто пъти да го проучи и да ми отговори. Той обещава, но винаги, когато обещае, не изпълнява обещанията си. Въ частните събрания на вашето болшинство се говори за афери, вършени отъ Министерството на земледелието, и вие не искате да се хвърли свѣтлина. Съучастници ли ще ставаме въ престѣпленията на това министерство, та не искате да отговаряте?

Председателствуващъ В. Димчевъ: Г. министърътъ обеща и на Васъ, и предъ Парламента, че ще отговори.

Д. Гичевъ (з. в): Заставете го, съгласно правилника, да отговори.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Какво искате? Невдѣйе иска невъзможни работи. Каза Ви г. министърътъ, че ще Ви отговори.

Д. Гичевъ (з. в): Кога ще отговори? Въ друга ли Камара? Той обеща завчера, че ще отговори.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Пристъпваме къмъ първата точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за допълнение закона отъ 9 април 1927 г. за разрешаване на Севлиеиската градска община да сключи заемъ.

Моля г. секретари да прочете законопроекта.

Секретаръ В. Игнатовъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣненіе.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за допълнение закона отъ 9 април 1927 г. за разрешаване на Севлиеиската градска община да сключи заемъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 15)

Пристъпваме къмъ втората точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за допълнение и измѣнение на

закона за уредба и управление на българските държавни желѣзници и пристанища.

Моля г. секретари да прочете законопроекта.

Секретаръ В. Игнатовъ (д. сг): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ поправките и прибавките, приети на второ четене)

Д. Гичевъ (з. в): Г. председателю! Тогава гласувайте, че Народното събрание освобождава г. министра на земледелието отъ задължението му да отговаря на питанието. Нека Народното събрание го освободи отъ задълженията му, но да го освободи и отъ правата му.

И. Лѣкарски (д. сг): Дайде възможностъ да слушаме какво се докладва, бе.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за допълнение и измѣнение на закона за уредба и управление на българските държавни желѣзници и пристанища, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 16)

Пристъпваме къмъ третата точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за гражданското сѣдопроизводство — продължение разискванията.

Има думата г. министърътъ на правосѣдието.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Г. г. народни представители! По чл. 781 има да направя следните предложения:

Въ точка първа думитъ „оценката на вещи лица“ да се замѣнятъ съ думитъ „данъчната оценка“. Въпросътъ е за тѣй наречените челядни имоти. Предложението ми е оценката на тия челядни имоти, които се освобождаватъ отъ обръщане на изпълнението върху тѣхъ, да не става отъ вещи лица, а по данъчната оценка.

Въ алинея втора на сѣщия членъ следъ думитъ „Българската земледѣлска банка“ да се прибавятъ думитъ „или въ Българската централна кооперативна банка“, както приехме на други мѣста, а следъ думитъ „една година“ да се прибавятъ думитъ „отъ влизането на определението за разпредѣлението въ сила“, т. е. отъ тази дата въ продължение на една година лицето, на което сѣ освободени суми да си купи къща, трѣбва да си купи къща съ тѣзи суми.

Въ края на члена да се прибави следната нова алинея: „Доходитъ отъ посочените въ този членъ имоти, доколкото за тѣхъ не важи наредбата на чл. 666, не се освобождаватъ отъ обръщане на изпълнението върху тѣхъ“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложенията на г. министра по чл. 781, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 782. Въ точка първа се каза, че търговците не се ползватъ отъ облагите на предшествувания членъ за дълговете имъ. Трѣбва да се разбере ясно, че се отнася за дълговете, направени отъ търговците въ качеството имъ на търговци. Ето защо азъ предлагамъ въ точка първа следъ думата „търговците“ да се прибавятъ думитъ „за дълговете, направени отъ тѣхъ въ това имъ качество“.

Въ точка трета думитъ „за службата“ да се замѣнятъ съ думитъ „за заемане на служба“. Тукъ имаме едно опущение. Гаранция се взема не за службата, а за заемане на службата.

Точка четвърта да се измѣни така: „Длъжниците къмъ кредитираните отъ държавните банки кооперативни сдружения за сумитъ, които имъ дължатъ като прѣки длъжници или поръжители“.

Въ точка пета думата „дълговете“ следъ думитъ „кооперативна банка“ да се замѣни съ думата „заемитъ“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Г. Кознички предлага въ чл. 781, пунктъ трети, алинея втора цифритъ 60.000 и 80.000 да се четатъ 100.000 и 150.000.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Това предложение на г. Кознички става излишно. То изхожда отъ предположението, че оценките ще ставатъ отъ вещи лица. Ние, обаче, вече приехме, че оценките нѣма да се правятъ отъ вещи лица, а ще се взематъ тия отъ данъчните книги — положение по-благоприятно за длъжника, тѣй като данъчните оценки сѣ 4—5 пъти по-малки отъ пазарната стойностъ на имотите.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. Кознички, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Които приематъ предложенията на г. министра на правосъдието по чл. 782, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 785. Предлагамъ въ алинея втора следъ думитѣ „да ипотекира“ да се прибавятъ думитѣ „нито да обременява съ други реални тежести“, а въ края на сѣщата алинея да се прибавятъ следнитѣ изречения: (Чете) „Обаче тази недействителностъ, даже и когато възбраната е наложена преди влизането въ сила на настоящия законъ, важи само по отношение на лицето, по чието искане тя е наложена, и на лицата, които сѣ се присъединили къмъ нея преди отчуждаването, ипотекирането или обременяването. По искане на тѣзи лица отчужденията следъ възбраната имотъ може да бѣде описанъ и продаденъ, макаръ той да се намира въ владението на купувача“.

Д. Дрънски (д): Много дълга работа.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на правосъдието по чл. 785, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 787. Предлагамъ: думитѣ „върху недвижимия имотъ“ — „договори върху недвижимия имотъ“ граматически е неправилно — да се замѣнятъ съ думитѣ „относно поставенъ подъ възбрана недвижимъ имотъ“.

Сѣщо следъ думитѣ „изплащане“ да се прибавятъ думитѣ „или преди налагането на възбраната за обезпечение на искъ“, защото често пѣти се налага възбрана на недвижимъ имотъ за обезпечение на искъ. Ако лицето, върху имота на което е наложена възбрана, сключи договоръ преди получаване на призовката за доброволно изплащане или преди налагането на възбраната за обезпечение на искъ, тѣзи договори запазватъ силата си, ако иматъ завѣршена дата.

Най-сетне, изречението въ края на члена да се измѣни така: „Въ противенъ случай тѣ се унищожаватъ по искането на лицето, по молбата на което е наложена възбраната“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на правосъдието по чл. 787, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 784. Предлагамъ въ този членъ думата „съобщение“ да се замѣни съ думата „записка“, както е въ закона за нотариуситѣ. Нотариуситѣ, както и сѣдитѣ-изпълнители, не пращатъ съобщение за налагане възбрана, а пращатъ записка.

К. Кънчевъ (д. ср): Въ нумерацията на членоветѣ се връщаме назадъ.

Д. Дрънски (д): Този членъ мина отдавна.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Нищо. То е граматическа поправка.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на правосъдието, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 789. Въ алинея втора думата „кредитори“ да се замѣни съ „истцитѣ по изпълнението“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на правосъдието по чл. 789, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Въ заглавието на гл. II следъ думата „опись“ предлагамъ да се прибавятъ думитѣ „и оценка“, защото въ тая глава се урежда материята не само за описа на недвижимия имотъ, но и за оценката.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на правосъдието по глава II, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 791. Въ края на алинея втора предлагамъ думитѣ „имотътъ е въ владение“ да се замѣнятъ съ думитѣ „имотътъ по времето на налагане на възбраната е билъ въ владение“, защото, г-да, този моментъ е важенъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 791, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Въ чл. 802 най-напредъ трѣбва да се поправи една печатна погрѣшка, а именно следъ думата „клетва“ трѣбва да се прибави „отъ“, а сѣщо така и следъ думата „три“ да се прибави думата „вещи“ и да стане „три вещи лица“.

Накрая предлагамъ да се прибави следната нова алинея: „Когато оценката е направена отъ вещи лица, първоначалната цена, отъ която почва публичната продажна, е съ 20% по-низка отъ оценката на вещитѣ лица, а когато оценката е направена по взаимно съгласие на длъжника и на ищеца по изпълнението, тази оценка се взема за първоначална цена на имота при продажната“.

Едно малко обяснение, г. г. народни представители! Ако оставимъ оценката на имота, направена отъ вещи лица, да бѣде първоначална цена, отъ която да започне продажната, то като се вземе предъ видъ, че, споредъ закона, за да се счита продажната станала, трѣбва да е наддадено най-малко 10% отъ първоначалната оценка, и, като се пресмѣнатъ разликитѣ, съ които е свързана публичната продажна, ще стане явно, че нѣма да се намѣрятъ купувачи, и продажбитѣ нѣма да станатъ. За да се създаде възможностъ за наддаване, трѣбва да се приеме, че когато оценката е направена отъ вещи лица, първоначалната цена, отъ която почва публичната продажна, е съ 20% по-низка отъ оценката на вещитѣ лица.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 802, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 806. Предлагамъ да се прибави следната нова алинея: (Чете) „Опредѣлението на сѣда по този въпросъ не подлежи на обжалване“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 806, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 808. Предлагамъ думитѣ „първоначалната оценка на имота“ да се замѣнятъ съ думитѣ „цената на имота, отъ която трѣбва да почне продажната“, съгласно току-що приетото измѣнение.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на правосъдието по чл. 808, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 810. Предлагамъ думата „десетъ“ да се замѣни съ думата „петнадесетъ“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 810, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 815. Предлагамъ въ края да се прибавятъ думитѣ „заедно съ утвърждаването на продажната“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 815, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 817. Предлагамъ въ алинея първа думата „особено“ да се замѣни съ думата „изрично“.

Въ алинея втора на сѣщия членъ предлагамъ думитѣ „споредъ първоначалната му оценка“ да се замѣнятъ съ думитѣ „отъ която започва продажната“.

Въ края на алинея трета предлагамъ следъ запетая да се прибавятъ думитѣ „ако тѣхното вземане надминава $\frac{1}{10}$ частъ отъ цената на имота, отъ която започва продажната“, т. е. и кредиторътъ може да вземе участие въ наддаването и се освобождава отъ внасянето на залогъ, ако неговото вземане надминава $\frac{1}{10}$ частъ отъ цената на имота, отъ която започва продажната.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложенията на г. министра по чл. 817, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 818. Предлагамъ въ този членъ думитѣ „ръ присѣйствието на чиновникъ отъ“

мѣстната полиция“ да се зачеркнатъ, а думата „оценка“ да се замѣни съ думата „цена“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на правосъдието по чл. 818, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 819. Следъ думата „продължава“ да се прибавятъ думитѣ „въ присѣдствіето на чиновникъ отъ мѣстната полиция“, а навредъ думата „оценка“ да се замѣни съ думата „цена“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 819, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 821. Въ алинея първа думата „депозитъ“ да се замѣни съ думата „залогъ“.

Краятъ на сѣщата алинея следъ думитѣ „десетъ дни“ да се зачеркне.

Въ алинея втора думитѣ „наддавачи, докато стигне до последния отъ ония, които сѣ наддали най-малко 10% надъ първоначалната оценка на имота“ да се замѣнятъ съ думитѣ „други наддавачи, които сѣ наддали най-малко 10% надъ първоначалната цена на имота, докато стигне до последния отъ тѣхъ“. Това е по-правилна и по-точна редакция на тази алинея.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 821, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 822 правя следното предложение: въ алинея първа следъ думитѣ „на мировия сѣдия“ да се прибавятъ думитѣ: „ако изпълнителниятъ листъ е издаденъ отъ мировото сѣдилище и“. Въ сѣщата алинея цифрата „20.000“ да стане „30.000“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 822, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 823. Цѣлиятъ членъ да се измѣни така: „Следъ като се утвърди продажбата и опредѣлението влѣзе въ законна сила, сѣдята-изпълнителъ въвежда купувача въ владение на имота само като му се представи отъ този последния надлежниятъ нотариаленъ актъ“.

Това измѣнение се прави, за да се заставятъ странитѣ, които сѣ купили на публиченъ търгъ единъ имотъ, да се снабдятъ съ нотариални актове и да се избѣгнатъ излишни процеси.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 823, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 824. Навредъ думата „оценка“ да се замѣни съ думата „цена“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 824, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 825. Въ алинея първа думата „оценка“ да се замѣни съ думата „цена“ и следъ думитѣ „искането за“ да се прибавятъ думитѣ „нова продажба или за“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 825, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 827. Въ алинея първа думитѣ „първоначалната му оценка“ да се замѣнятъ съ думитѣ „цената, опредѣлена за втората продажба“. Въ алинея втора навредъ думата „оценка“ да се замѣни съ думата „цена“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 827, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 831. Думата „оценка“ да се замѣни съ думата „цена“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 831, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 833. Следъ думитѣ „отъ полученитѣ за него пари“ да се прибавятъ думитѣ „се изплащатъ дължимитѣ за сѣщия имотъ данѣци, а отъ остатъка“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 833, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 844. Думитѣ „извършване на описа“ да се замѣнятъ съ думитѣ „налагане на възбраната“. Следъ думитѣ „обнародването на обявлението за продажбата“ да се прибавятъ думитѣ „или ако такова не е станало, отъ датата на залепеното обявление за продажбата“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 844, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 847. Думитѣ „при обнародването“ да се замѣнятъ съ думитѣ „за обнародването или, когато такова нѣма, за разлепването“.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 847, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 851. Думата „до“ да се замѣни съ „за“. Това е една граматическа поправка.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 851, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 856. Следъ думата „банка“ да се прибавятъ думитѣ „или въ Българската централна кооперативна банка“, както другаде се прибавиха тия думи.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 856, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 860. Този членъ да се измѣни така: „Не се допускатъ да участватъ въ разпредѣлението ония лица, които сѣ представили изпълнителнитѣ си листове следъ изтичането на десетдневния срокъ, въ който купувачтъ по публичната продажба или ищецътъ по изпълнението, върху когото е възложенъ имотътъ за негова смѣтка, трѣбва да внесе стойността на купения имотъ“.

Едно малко пояснение, г-да. Ако не поставимъ този срокъ, ще излѣзе следващото нѣщо. Ако допустнемъ следъ изтичането на десетдневния срокъ да се присѣдиняватъ и други листове, тогава ищецътъ по изпълнението, който е посѣлъ имота и който е длъженъ съразмѣрно да внесе отъ цената, която е далъ, за задоволяване пропорционално на другитѣ кредитори, трѣбва да донесе суми за другитѣ нови кредитори. Това не може да се допусне. Ония, които искатъ да се присѣдинятъ къмъ едно изпълнително дѣло, трѣбва да направятъ това до изтичането на казания десетдневенъ срокъ, защото следъ този моментъ се прави разпредѣлението окончателно.

Председателстващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра по чл. 860, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По чл. 876. Въ алинея първа думитѣ „се счита, че укрива имуществото си и подлежи на углавна отговорност по чл. 379 отъ наказателния законъ“, да се замѣнятъ съ думитѣ: „се наказва отъ мировия сѣдия за явно непокорство по чл. 155 отъ наказателния законъ“. Въ сѣщата алинея следъ думата „присѣдата“ да се прибавятъ думитѣ „положи клетвата или“. А въ алинея втора думата „углавна“ да се замѣни съ „наказателна“.

Касае се за тѣй наречената изявителна клетва. Въ проекта на комисията бѣше, че ако лицето, което е било поканено отъ мировия сѣдия да положи допустнатата отъ този последния клетва по чл. чл. 869 и 871, откаже да я положи, счита се, че укрива имуществото си и подлежи на углавна отговорност за укривателство или злоупотребление по чл. 379 отъ наказателния законъ. Възрази се, че тукъ се създава една презумптивна отговорност. Въсмайки предъ видъ това възражение, основателността на което не може да се отрече, азъ предлагамъ щото лицето, което,

като бъде поканено от мировия съдия да положи казаната изпитателна клетва, откаже да я положи, да отговаря за явно непокорство по чл. 155 от наказателния закон. Против това не може да се направи никакво възражение. Във случая длъжникът не се подчинява на една законна покана на един орган на съдебната власт. Ако той не положи клетвата, съдът ще го съди за явно непокорство. Но ако преди да почне изпълнението на присъдата длъжникът положи клетвата или заплати предявените срещу него вземания по изпълнителните листове, присъдата не се изпълнява.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 876, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 885. Във втора дума "които имат връзка с интересите на непълнолетни и на" да се замъкнат с думата "по които сж страни непълнолетни и".

Във втора дума "които имат връзка с интересите на" да се замъкнат с думата "по които сж страни" и да се заличи на третата дума "на".

Във втора дума "углавните" да се замъкнат с "наказателните".

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 885, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 886. Във края на втора дума да се прибавят думите: "и въ случаите, когато сж избрани за председатели на помирителен съд по взаимно съгласие на страните и с разрешението на министра на правосъдието". Касае се за правото на съдиите и прокурорите да бъдат назначавани за председатели на помирителни съдилища. Проектът ги изключва. Това се счита от тях като нещо обидно. Прие се, че те могат да бъдат председатели с разрешение на министра на правосъдието.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 886, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 912. Във втора дума "или въ последващо съглашение към него" да се зачеркнат.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 912, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 913. Втората дума "углавно" да се замъкнат с "наказателно".

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 913, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 914. Във втора дума "углавното" да се замъкнат с "наказателното".

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 914, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 916. Във втора дума "углавно" да се замъкнат с "наказателно".

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 916, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 918. Във втора дума "углавното" и "углавно" да се замъкнат с "наказателното" и "наказателно".

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 918, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 982. Във втора дума "дълголетие" да се замъкнат с думата "дълголетие".

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 982, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По чл. 999. Във втора дума "банка" да се прибавят думите "или въ Българската централна кооперативна банка".

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 999, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По преходните наредби. По § 1. Във втора цифрата "3.000" да стане "5.000", за да се съгласува с измъненото, което направихме за производството пред мировите съдилища.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по § 1 от преходните наредби, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По § 3. Във втора цифрата "3.000" да стане "5.000".

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: По § 6. Във втора цифрата "3.000 л." да стане "5.000 л." и след нея да се прибавят думите: "които не сж разглеждани по същество от апелативен съд". Защото има такива дела, които сж разглеждани по-рано от апелативния съд, като втора инстанция, и следователно сега не могат да бъдат гледани по касационен ред пак от апелативния съд.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по § 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър д-ръ Т. Кулев: И най-подир, г. г. народни представители, въ чл. 1022 думите "три месеца след обявяването му въ "Държавен вестник" да се замъкнат с думите "на 1 април 1930 г.", като ви давам обещание, че въ десетина дни законът ще бъде готов въ брошури и разпространен въ цялата страна.

Съ това свършвам.

Председателстващ В. Димчев: Които приемат предложението на г. министра по чл. 1022, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Които приемат на трето четене законопроект за гражданското съдопроизводство, заедно с приетите поправки и прибавки, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 17)

Има втора дума г. министър-председател.

Г. Желъзов: (раб): Ами няма ли да разгледаме въпроса за освобождението на Аврам Стоянов?

Министър-председател А. Ляпчев: Има ли такава точка въ дневния ред?

Председателстващ В. Димчев: Да, има. Тя е четвъртата по ред.

Министър-председател А. Ляпчев: Добре, нямам нищо против да се разгледа.

Министър д-ръ Т. Кулев: Няма го докладчика.

Г. Марков: (з. в): Секретарят да докладва.

А. Пиронков: (д. сг): Тук е председателът на комисията, г. Пупешков. Нека той да докладва.

Министър д-ръ Т. Кулев: Г. Пупешков! Ако обичате, докладвайте, моля Ви се.

Заместник-докладчик П. Пупешков: (д. сг): Г. г. народни представители! Постъпило е заявление до бюрата на Народното събрание от народния представител Аврам Стоянов, съ което моли, поради това, че Софийският окръжен съд го е оправдал по обвинението, за което бж дадено съгласие от Народното събрание да бъде съден, да бъде пуснат на свобода, за да вземе участие въ заседанията на Народното събрание. По този случай сж поискани от прокурора сведения за положението на делото и последният въ писмото си от 23 декември донася следното: (Чете)

„Съ обвинителен акт от 10. VII. 1929 г. по нак. о. х. дѣло № 478/929 г. на Софийския окръжен съдъ, трето наказателно отдѣление, извлъчение отъ който се прилага, народниятъ представител Аврамъ Стояновъ е подведенъ подъ съдъ по чл. 2 и чл. 14 отъ закона за защита на държавата и задържанъ въ Софийския централенъ затворъ, за което е дадено и надлежно разрешение отъ почитаемото Народно събрание.

„Същото лице по казаното дѣло, съ присъжда на същия съдъ отъ 16. XII. т. г. по това му обвинение е оправданъ, но е признатъ за виновенъ и осъденъ на една и половина година тъмниченъ затворъ по чл. 18 отъ закона за защита на държавата.

„Обвинението му по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата е поддържано отъ прокурорския надзоръ въ съдебното заседание при разглеждане на дѣлото, и по-неже съдътъ не се е съгласилъ съ даденото заключение на прокурора, въ смисълъ същиятъ Аврамъ Стояновъ да бѣде признатъ за виновенъ по приписуемитъ му се престѣпления, визиращи въ обвинителния актъ, прокурорскиятъ надзоръ ще обжалва въ законния срокъ присъждата на съда въ тази ѝ частъ предъ Върховния касационенъ съдъ.

„При това положение оправдателната присъжда, касателно обвинението на казания Аврамъ Стояновъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, не е влѣзла въ законна сила и, следователно, дѣлото по това му обвинение не е окончателно ликвидирано, докато Върховниятъ касационенъ съдъ не се произнесе по същия въпросъ.

„Прокурорскиятъ надзоръ, прочее, счита, че Аврамъ Стояновъ като народенъ представител, при това положение, не може да бѣде освободенъ, докато окончателно съ влѣзла въ законна сила присъжда не се ликвидира съ това му обвинение“.

Въ комисията по тия сведения, дадени отъ прокурорството, и следъ освѣтленията, дадени отъ г. министра, станаха и разисквания, и решението, което тя взе, е основано на следващитъ мотиви: (Чете)

„1. Народното събрание, втора редовна сесия, въ заседанието си отъ 6. XII. 1928 г., е дало разрешение да се даде подъ съдъ народниятъ представител Аврамъ Стояновъ за престѣпления по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, за които престѣпления е билъ подведенъ подъ отговорностъ и осъденъ отъ окръжния съдъ.

„2. Окръжниятъ съдъ съ присъжда отъ 16. XII. 1929 г. го е оправдалъ по обвинението му по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата и го е осъдилъ по чл. 18, алинея първа отъ същия законъ на една година и половина тъмниченъ затворъ.

Така издадената присъжда не е влѣзла въ законна сила, защото прокурорътъ си е запазилъ правото да подаде касационенъ протестъ.

„3) Щомъ като присъждата не е влѣзла въ законна сила, публичната акция на прокурора по този случай не е прекратена, а щомъ е така, комисията не намира никакво основание да измени решението на Народното събрание, съ което е дадено разрешение на прокурора за упражнене на тази си публична акция да насочи обвинение срещу Аврамъ Стояновъ и да го задържи подъ стража.

„4. Дали въ дадения случай следва да се приложи чл. 531 отъ закона за углавното съдопроизводство или изобщо каква мѣрка за неотклонение следва да се вземе противъ подсъдимия народенъ представител, щомъ като единъ път е дадено разрешение за неговото съдене, това е въпросъ отъ изключителната компетентностъ на съда, а не на Народното събрание.

„Възъ основа на изложеното комисията реши: не намира причини да измени даденото разрешение на Народното събрание, втора редовна сесия, отъ 6. XII. 1928 г., за даване подъ съдъ народния представител, съгласно искането на прокурора при Софийския окръженъ съдъ, направено съ писмо № 12520 отъ 25. XI. 1928 г.“

Г. г. народни представители! Тия сж мотивитъ, по които комисията смѣта, че искането на народния представител Аврамъ Стояновъ не може да бѣде удовлетворено. Народното събрание не е съдебна властъ, за да може да взема такива или инакви мѣрки. Съдебната властъ е, която трѣбва да бѣде сезирана съ този въпросъ, затуй защото въ даденото отъ насъ разрешение на съдебната властъ да сѣди единъ нашъ другаръ се включва съденето му въ всички инстанции, включително и касационната инстанция, докато се свърши дѣлото съ присъжда, влѣзла въ законна сила.

По тия мотиви комисията смѣта, че въпросътъ се слага преждевременно на разглеждане отъ Народното събрание.

К. Кънчевъ (д. ср): Аврамъ Стояновъ трѣбва да се отнесе до съда, ако иска да се измени мѣрката за неотклонението му.

Председателстващъ В. Димчевъ: Има думага народниятъ представител г. Георги Желѣзковъ.

Г. Желѣзковъ (раб): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Миналата година пакъ презъ месецъ декемврий Народното събрание се занима съ въпроса за разрешението, което се поиска отъ г. прокурора на Софийския окръженъ съдъ, за да се отнеме имунитета на народния представител Аврамъ Стояновъ, заради това защото по отношение на него се поддържало обвинение по чл. 2, алинея първа, и чл. 14 отъ закона за защита на държавата. Народното събрание имѣ три заседания, въ които се изказаха всички парламентарни групи. Оформиха се две становища.

Отъ една страна, парламентарнитъ групи на опозицията заеха становището: първо, формално, че нѣма достатъчно доказателства, отъ които Народното събрание по съвѣстъ да се убеди, че има едно сериозно обвинение, повдигнато противъ народния представител Аврамъ Стояновъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, за да се даде исканото разрешение; и второ, отъ юридическа страна, че въ чл. 96 отъ конституцията се говори за тежки престѣпления, а за тежки престѣпления се считатъ ония, които се наказватъ съ строгъ тъмниченъ затворъ и съ смъртъ. Така се изказаха всички парламентарни групи отъ опозицията въ заседанието отъ 4 декемврий миналата година, ако се не лъжа.

Болшинството, обаче, изнесе становището, че имало достатъчно сериозни основания, за да се повдигне углавно преследване срещу народния представител Аврамъ Стояновъ, защото имало постановление на съдебния следователъ. Даже г. Петко Палиевъ се изрази дословно така: „Щомъ има постановление отъ съдебния следователъ, ние снемѣме шапка“. А постановлението на съдебния следователъ бѣше базирано върху онова дознание, което бѣше снето въ Обществена безопасност, което бѣ опорочено и за което навремето се каза, че е изтрѣгнато съ насилие. Дори тогава се каза, че когато е станало разследването, нѣкои подсъдимни сж се хвърлили отъ петия етажъ на Обществена безопасност.

Както и да е, възприе се становището на болшинството, защото имаше една практика отъ ХХI-то Народно събрание, споредъ която, когато нѣкой народенъ представител се обвини въ престѣпно деяние, наказуемо съ строгъ тъмниченъ затворъ повече отъ петъ години, отнема му се имунитетътъ. Така се и постѣпи.

Дойде моментътъ за разглеждане на дѣлото. На 20 ноемврий тази година дѣлото се разгледа. По него се разкриха всички насилия, извършени върху подсъдимитъ въ Обществена безопасност. Тия насилия даже бѣха предметъ на разисквания вънъ отъ България.

К. Кънчевъ (д. ср): Г. Желѣзковъ! Говорете по предмета, бѣ джанамъ! Това е история. Говорете по-крайно!

Г. Желѣзковъ (раб): За тия насилия се писа и въ нѣкои чужди юридически списания. Само въ България не се намѣри юридическо списание да пише за тѣхъ.

Както и да е, съдътъ издаде оправдателна присъжда. Аврамъ Стояновъ бѣ оправданъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, по които бѣ дадено разрешение и по които му се отне имунитетътъ отъ Народното събрание. Той е осъденъ по алинея първа на чл. 18 отъ закона за защита на държавата.

Навѣрно мнозина отъ васъ не сж правили справка, за да видятъ какво се казва въ алинея първа на чл. 18.

П. Георгиевъ (д. ср): Само ти си правилъ справка.

Г. Желѣзковъ (раб): Алинея първа на чл. 18 гласи: (Чете) „Ози, който знае, че се приготвяла нѣкое отъ посоченитъ въ този законъ престѣпни деяния и не съобщи за това на властѣта, се наказва съ тъмниченъ затворъ“. Значи, г. г. народни представители, народниятъ представител Аврамъ Стояновъ бѣ осъденъ на година и половина тъмниченъ затворъ, защото е знаалъ, че се приготвяла нѣкое отъ посоченитъ въ тоя законъ престѣпни деяния, но не е съобщилъ на властѣта. Съ други думи иска се отъ него да е извършилъ единъ доносъ на властѣта за онова, което се е вършило и което той е знаалъ. Ами ако тръгнемъ по тая логика, азъ бихъ казалъ, че много депутати отъ болшинството биха попаднали подъ ударитъ на чл. 18, ...

К. Кънчев (д. сг): Де холанъ!

Г. Желѣзовъ (раб): ... защото на много пъти се готвѣха преврати, които биваха осуетявани, за които тѣ знаеха, а не съобщаваха на властта. По чл. 18 отъ закона за защита на държавата не се иска такова просто знание за подготвяванитѣ престѣпни деяния. Г. г. народни представители! У насъ на доносничеството още отъ турско време се е гледало съ лошо око. Азъ не знамъ дали има другаде законъ, съ който да се узаконява доносничеството.

Ц. Стоячевъ (з. в): Най-напредъ г. Ляпчевъ ще отиде въ затвора по тоя членъ, защото знаеше за всички конспирации.

Г. Желѣзовъ (раб): Въ турско време наричаха доносника шпионинъ, защото бѣше ухо и око на полицията. Нима вие можете да искате отъ единъ народенъ представител да доносничи? Ами че г. Ляпчевъ си има достатъченъ брой полицаи, които знаятъ всичко — има ли нужда тогава Аврамъ Стояновъ да съобщава на г. Ляпчева, че имало нелегална организация на Комунистическата партия въ България?

К. Кънчевъ (д. сг): Това не е по предмета, г. Желѣзовъ.

И. Гавалюговъ (д. сг): Въ този чл. 18 се визиратъ престѣпления, насочени срещу държавата.

Г. Желѣзовъ (раб): Само по този членъ е осъденъ Аврамъ Стояновъ.

Но азъ ви поставямъ въпроса другояче: ако миналата година прокурорската властъ бѣ поискала отъ Народното събрание разрешение за отнемане имунитета на народния представител Аврамъ Стояновъ по алинея първа на чл. 18 отъ закона за защита на държавата, щѣхте ли да се съгласите вие да дадете разрешение?

Ц. Пупешковъ и К. Кънчевъ (д. сг): Нѣмаше да се съгласимъ.

Г. Желѣзовъ (раб): Какво е днесъ положението? Вие държите на едно писмо отъ прокурора, изпратено до бюрото на Събранието, следъ една окончателна присѣда на сѣда, който е разгледалъ всички данни, който е разпиталъ маса свидетели, който е разгледалъ маса документи, представени дори отъ г. министра на правосъдието. Ние имаме единъ новъ актъ — оправдателна присѣда на сѣда — който актъ замѣства обвинителния актъ на прокурора, а вие днесъ отдавате по-голямъ възра и по-голямъ значение на писмото на прокурора, отколкото на присѣдата на сѣда. Вие искате да отнемете имунитета на единъ народенъ представител, като се скривате задъ формални причини, като казвате, че Касационниятъ съдъ ще възстанови неговия имунитетъ. Но кой е отнелъ имунитета на народния представител Аврамъ Стояновъ? Народното събрание. Кой ще възстанови тоя имунитетъ? Пакъ Народното събрание. А сѣдѣтъ чака да се прикрие задъ едно ваше решение, докато г. прокурорътъ даде своя протестъ. На г. прокурора никой не прѣчи да си подаде протеста. Дѣлото може да си върви, но въ този моментъ никой нѣма право да държи Аврамъ Стояновъ въ затвора. Ако вие стоите на законна почва, вие не можете да правите това. Трѣбва да се съгласимъ всички върху това. Ако вие не се съгласите, тогава вие излизате отъ законността, вие дерайлирате отъ законността, вие погавате чл. 96 отъ конституцията и чл. 537 отъ закона за углавното сѣдопроизводство. Докато чл. 537 отъ закона за углавното сѣдопроизводство дава право на единъ сѣденъ за предумишлено убийство, който е оправданъ, да бѣде пустанъ на свобода срещу поржчителство, вие поставяте единъ народенъ представител въ по-трудно положение, отколкото единъ обикновенъ гражданинъ, който е извършилъ едно предумишлено убийство и е пустанъ на свобода срещу поржчителство. На единъ народенъ представител, който е осъденъ на една година и нѣщо тъмниченъ затворъ затуй, че не извършилъ доносничество на властта, вие не му давате възможностъ да си изпълни тукъ задълженията, вие го държите въ затвора. Вие трѣбва да го освободите. Това е волята на народа. Народната воля не е да го държите въ затвора.

П. Георгиевъ (д. сг): Това е волята на закона. Ако Касационниятъ съдъ уважи протеста на прокурора и върне

дѣлото за ново разглеждане, питамъ Ви: кѣде ще търсимъ Аврамъ Стояновъ, ако го освободимъ сега?

Г. Желѣзовъ (раб): Азъ ви моля да не се увличате толкова и да не давате такова значение на единъ прокурорски протестъ предъ Касационния съдъ. Вие знаете колко много касационни протести не сѣ били уважавани отъ Касационния съдъ. Касационниятъ протестъ нека си върви по своя пътъ, но Народното събрание трѣбва да разреши въпроса за себе си. Аврамъ Стояновъ трѣбва да бѣде тукъ. Недейте се забравя, г-да, недейте се увлича. Въ нашата история има много политически процеси. Имало е процеси противъ известни кабинети, имало е процеси, както знаете, и срещу Петко Каравеловъ, който е лежалъ въ затвора 5 години; имало е процеси и срещу Екагерина Каравелова, имало е процесъ и срещу Орошакъ, и срещу Климента, и срещу много други. Когато днесъ разглеждаме тия процеси, ние всички се убеждаваме, че невинни хора сѣ държани въ затворитѣ. Следъ десетъ години и тия процеси, които се водятъ днесъ, ще бѣдатъ смѣшани въ очитъ на българския народъ. Затуй азъ ви обръщамъ внимание, да не се увличате въ беззакония. Вие трѣбва да разрешите днесъ въпроса въ положителенъ смисълъ.

Затова азъ правя следното предложение: (Чете) „Народното събрание въ днешното си заседание, като изслуша доклада на комисията по Министерството на правосъдието относително задържането въ предварителенъ затворъ на софийския народенъ представител Петровъ Аврамъ Стояновъ, реши: не уважава искането на прокурора при Софийския окръженъ съдъ за по-нататъшно задържане въ предварителенъ затворъ на народния представител Петровъ Аврамъ Стояновъ по углавно дѣло № 478/1929 г. по описа на Софийския окръженъ съдъ“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Христо Калайджиевъ. (Възражения отъ сговориститѣ)

К. Кънчевъ (д. сг): Не може. Колко души ще говорятъ отъ тѣхната група?

Х. Калайджиевъ (раб): (Отъ трибуната) Само нѣколко думи ще кажа.

Нѣкой отъ лѣвицата: Оставете го да се изкаже.

К. Кънчевъ (д. сг): Той иска да се огчита въ Москва.

Н. Савовъ (д. сг): Той ще попрѣчи на каузата на Аврамъ Стояновъ.

И. Гавалюговъ (д. сг): Желѣзовъ добре го защити. Калайджиевъ не ще може да защити Аврамъ Стояновъ. Той ще замѣгли това, което каза Желѣзовъ.

Х. Калайджиевъ (раб): Г. г. народни представители! Аврамъ Стояновъ ...

С. Савовъ (д. сг): Ние го знаемъ по-добре отъ тебе.

Х. Калайджиевъ (раб): ... стои въ затвора вече 15 месеци. Той стои въ затвора не по силата на законитѣ, за които вие толкова много декламирате, че държите да се изпълняватъ. За да бѣдеше той задържанъ още въ самото начало въ затвора, трѣбваше престѣплението, за което той се преследваше, да е ясно.

С. Савовъ (д. сг): Я си върви ти бе! Какво ще кажешъ?

Х. Калайджиевъ (раб): Вие го обвинявахте по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата.

И. Гавалюговъ (д. сг): Не ние го обвинявахме, а прокурорътъ го обвиняваше.

Х. Калайджиевъ (раб): Прокурорътъ го обвиняваше, но вие се солидаризирахте. Обаче тогава нѣмаше никакви доказателства, нѣмаше абсолютно никакви данни, че Аврамъ Стояновъ има нѣкаква виновностъ, особено по тия членове отъ закона за защита на държавата, по които вие дадохте съгласието си да му бѣде отнетъ депутатскиятъ имунитетъ. Какво излѣзе въ сѣда? Че той е билъ задържанъ досега, и продължаватъ да го държатъ затуй, защото се е срѣщалъ съ Младенъ Стояновъ и не е станалъ доносчикъ, не е съобщилъ на властта.

И. Гавалюговъ (д. сг): Такъвъ е законътъ.

Х. Калайджиевъ (раб): Това шокира особено като се вземе предъ видъ следното обстоятелство, което се изнесе предъ съда, а именно, че органитъ на Дирекцията на полицията сж следили срещата между Младенъ Стояновъ и Аврамъ Стояновъ. Е добре, азъ ви питамъ: щомъ като органитъ на полицията сж следили Аврамъ Стоянова и Младенъ Стоянова, но не сж успѣли да ги заловятъ, тогава на какво основание ще държатъ Аврамъ Стоянова отговоренъ за това, че не е съобщилъ на властта за нѣкаква среща съ Младенъ Стояновъ?

Още повече става явно беззаконието, като се има предъ видъ и фактътъ, че въ този моментъ Народното събрание дава предимство на желанията на прокурора при наличността на една съдебна присъда.

С. Савовъ (д. сг): Не се мѣси тамъ бе!

Х. Калайджиевъ (раб): Ами че, г-да, прокуроритъ сж фактически органи на полицията. Какъ може да се дава предимство на желанията, на твърденията на прокурора при наличността на една съдебна присъда?

Но има друго нѣщо, г. г. народни представители. То е, че се провежда една политика на систематично тикане въ затворитъ на работническитъ дейци. Този фактъ се подчертава отъ много обстоятелства. Днесъ всички членове на централния комитетъ на Работническата партия сж натикани въ затвора, безъ да има абсолютно какъвто и да е поводъ или по съвършено нищожни поводи. Сжщо така и членоветъ на мѣстния комитетъ въ София сж въ затвора. Всички работнически дейци, всички ръководни лица на Работническата партия сж или въ затворитъ, или пъкъ сж прекарани презъ участъцитъ и бити по нѣколко пъти.

К. Кънчевъ (д. сг): Стига!

Х. Калайджиевъ (раб): На това преследване е жертва и Аврамъ Стояновъ, който още стои въ затвора. А че се целѣше Аврамъ Стояновъ да бѣде тикнатъ въ затвора, личи ясно отъ нѣколко факти. Така, напр., едно момиче бѣше арестувано и стоя нѣколко дена въ Обществената безопасностъ. Името му въ този моментъ не мога да си спомня. То е било бито, за да каже предъ Дирекцията на полицията, че Аврамъ Стояновъ е замѣсенъ въ конспирацията. Едно русначе, бѣжанецъ, което презъ време на законодателнитъ избори взема участие въ полза на Работническата партия, ...

И. Гавалюговъ (д. сг): Говорѣ по решението на комисията!

Х. Калайджиевъ (раб): ... Дирекцията на полицията го арестува, би го и то пише писмо на Аврамъ Стояновъ, че е било пребито, за да каже, че Аврамъ Стояновъ е замѣсенъ въ конспирацията. Азъ бѣхъ свидетелъ и на следното. Утро, посетено отъ хиляди души, бѣше блокирано отъ полицията, която поиска отъ всички да се легитимиратъ. Аврамъ Стояновъ протестира по телефона и отъ полицията му отговарятъ: „Ти да не знаешъ много, защото ще отидешъ по дяволитъ“.

Ясно е, г. г. народни представители, на какво е жертва Аврамъ Стояновъ, за да седи въ затвора до този моментъ. И, ако се съгласите наново съ желанията на прокурора и съ решението на комисията по Министерството на правосъдието, вие ще подчертаете тая система на насилие, на тикане на работническитъ дейци въ затворитъ.

С. Савовъ (д. сг): Ти не можешъ да говоришъ противъ съдилищата! Да не отидешъ и ти тамъ! Какво разправяшъ тая работа? Ще слушаеме тебѣ!

Х. Калайджиевъ (раб): Но азъ съмъ длъженъ да ви заявя, че по този начинъ работническото движение нѣма да стихне. То е, което въ края на краищата ще победи.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Атанасъ Малиновъ.

А. Малиновъ (з. в): Г. г. народни представители! Не се касае за една личностъ, за единъ депутатъ отъ известна парламентарна група — въпросътъ е да бѣде защитенъ депутатскиятъ имунитетъ въобще. Азъ смѣтамъ, че по-рано, когато народното представителство даде своето съгласие да бѣде задържанъ Аврамъ Стояновъ, ние имаме съвсемъ друго положение; обвинението, което се хвърляше по отношение на Аврамъ Стояновъ, ако не бѣше но-

торно, имаше поне едно обществено значение и имаше едно значение за насъ. Но сега, следъ като съдътъ издаде една присъда, споредъ която той не се осъжда по чл. 2 отъ закона за защита на държавата, а по чл. 18, пунктъ втори отъ закона за защита на държавата, ние се намираме вече при едно по-определено положение. За насъ става вече ясно, че този човѣкъ възможно е и да не е виновенъ по това престѣпление, за което ние по-рано дадохме гласа си да бѣде задържанъ. Следователно, въ дадения моментъ за насъ не остава нищо друго, освенъ да се позамислимъ върху това, че държимъ единъ човѣкъ въ затвора повече отъ 16 месеца при наличността на присъда, съ която той се осъжда на година и половина затворъ. Ние можемъ да правимъ заключение, че и въ Касаціонния съдъ, където дѣлото нѣма да се разгледа по същество, така както се разглежда въ окръжния съдъ, той ще бѣде оправданъ. Този, който е следилъ дѣлото въ окръжния съдъ, където то се разглеждаше по същество, достатъчно е разбралъ, че този човѣкъ не е замѣсенъ въ тая работа, за която ние по-рано дадохме нашето съгласие да бѣде задържанъ. Ние като депутати можемъ да измѣняваме всички закони, когато обстоятелствата, при които тѣ сж създадени, сж се вече измѣнили, когато констатираме, че се намираме вече при друго положение. Въ случая, азъ смѣтамъ, че ще бѣде актъ на голѣма справедливостъ въ дадения моментъ, при новата обстановка, при новото положение, да освободимъ този човѣкъ, като отмѣнимъ първото си решение.

Е. Начевъ (д. сг): Съдебната властъ трѣбва да отмѣни своето постановление за мѣрката за неотклонение. Може ли Народното събрание да прави това?

А. Малиновъ (з. в): Вследствие на тия основателни доводи, азъ смѣтамъ, че ние всички трѣбва да се проникнемъ отъ съзнанието, че трѣбва да избавимъ единъ човѣкъ отъ едно незаконно положение, въ което го поставихме, и да защитимъ депутатския имунитетъ.

Предъ видъ на това, че ние се намираме предъ свѣтли празници, които трѣбва да празнуваме съ чиста съвестъ, съ съзнанието, че сме изпълнили нашия дългъ тукъ въ Камарата добросъвестно, азъ ви моля да гласувате да бѣде освободенъ Аврамъ Стояновъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. д-ръ Хараламби Орошаковъ.

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): Г. г. народни представители! Азъ съчетохъ за мой дългъ да кажа нѣколко думи, за да мотивирамъ онова становище, което взехъ по въпроса въ комисията. Въпросътъ лично за Аврамъ Стояновъ не ме интересува — интересува ме въпросътъ за депутатския имунитетъ въ връзка съ едно решение на Народното събрание, взето съ огледъ личността на Аврамъ Стояновъ по едно конкретно обвинение срещу него. Азъ смѣтамъ, че когато ще разрешаваме тоя въпросъ, ние трѣбва да имаме предъ видъ чл. 96 отъ конституцията; ние не трѣбва да прибѣгваме до други закони, които могатъ да бѣдатъ мѣрдовани за съдилищата, но не и за Народното събрание.

Констатирамъ, че тукъ се смѣсватъ нѣколко понятия. Въ едно възражение току-що направено се каза: касае се за мѣрката за неотклонение; докато не се е произнесълъ съдътъ, не било умѣстно Народното събрание да се произнася. Нека ви припомнимъ, че по чл. 26 отъ закона за защита на държавата, мѣрката за неотклонение — задържане подъ стража — се взема и по отношение на ония деяния, които се наказватъ по тоя законъ съ затворъ една година и три години — деяния, които по чл. 96 отъ конституцията не се квалифициратъ като най-тежки престѣпления.

Ето защо неумѣстно е по-нататъкъ да се пледира за приложението на чл. 537, който се прилага само отъ съдилищата въ свързка съ оправдателна присъда, макаръ и неокончателна. Чл. 537 отъ закона за углавното съдопроизводство казва, че когато съдътъ издаде една оправдателна присъда, подсъдимиятъ не може да бѣде задържанъ по никакъвъ начинъ. Мѣрката за неотклонение може да бѣде поржчителството.

Н., както казахъ, тукъ не се касае нито за приложението на единия, нито за приложението на другия текстъ, а се касае за приложението на конституцията — чл. 96, първото изречение, което гласи, че никой депутатъ презъ време траенето на сесията, както и 5 дни преди откриването ѝ, не може да бѣде задържанъ подъ стража и не може да бѣде тегленъ подъ съдъ. Това е принципътъ, който е постановенъ въ конституцията, а изключението се

намира въ второто изречение, именно — че съ разрешение на Народното събрание всеки депутат може да бъде задържан и съден, но за най-тежки престъпления, за каквито се приемат, въ връзка съ респективните членове на закона за углавното съдопроизводство, всички престъпления, които се наказват съ повече отъ 5 години строгъ тъмниченъ затворъ. По силата на това постановление на конституцията, Народното събрание навремето е дало съгласието си да бъде тегленъ на съдъ Аврамъ Стояновъ за престъпления по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, които се наказватъ съ строгъ тъмниченъ затворъ повече отъ 5 години.

Обаче следъ като е било разглеждано дѣлото отъ съда, Аврамъ Стояновъ е билъ оправданъ съ присъда окончателна, г. г. народни представители, по обвиненията му въ връзка съ чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, а е билъ признатъ за виновенъ по обвинението въ връзка съ чл. 18 отъ закона за защита на държавата, което обвинение може да има за последица наказание най-много до 3 години, а той е осъденъ само на година и половина.

При това положение сега се слага въпросътъ предъ народното представителство. Г. Желѣзовъ слага въпроса така: — дали по това деяние, по чл. 18, може да бъде признатъ нѣкой за виновенъ, дали това деяние въобще трѣбва да бъде наказуемо или не. Критика на закона тукъ нѣма да правимъ, а ще приложимъ закона, респективно конституцията, въ ония постановления, които пазятъ имунитета на народния представителъ.

Отъ известна частъ народни представители въ комисията се противопостави следното възражение: „Прокурорътъ събщи, че въпрѣки обстоятелството, какво съ една окончателна присъда е ликвидирано дѣлото на Аврамъ Стояновъ и че той е признатъ за виновенъ само по чл. 18 и е наказанъ съ затворъ 1½ години, щѣтъ да подаде касационенъ протестъ. Този касационенъ протестъ може да бъде уваженъ и дѣлото да бъде повърнато за ново разглеждане, като при тоза ново разглеждане Аврамъ Стояновъ може евентуално да бъде признатъ за виновенъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата“. Тая аргументация азъ смѣтамъ, уважаеми г. г. народни представители, че е въ разрѣзъ съ постановлението на конституцията. Присъдата е единъ юридически фактъ, единъ юридически инструментъ, който безспорно има по-голямо значение отъ обвинителния актъ на прокурора. Ако обвинителниятъ актъ на прокурора, въ настоящия моментъ, е замѣстенъ съ една присъда оправдателна по чл. чл. 2 и 14, азъ смѣтамъ, че не може да се твърди, какво на обвинителния актъ сега, въ този моментъ, може да се отдаде по-голямо значение, отколкото на присъдата. Другитъ евентуалности, които могатъ да настѣпятъ, не могатъ да иматъ абсолютно никакво значение за вота на Народното събрание. Не може да ми се възразява, че една присъда не е влѣзла въ законна сила, додето не се е ликвидирало съ касационния протестъ, защото подаването на касационенъ протестъ действително прѣчи на присъдата да влѣзе въ законна сила. Тя, обаче, до отмѣненето ѝ, е единствено мѣрдавна за преценка деянията на известенъ подсѣдимъ. Може ли нѣкой да твърди, че обвинителниятъ актъ, когато има една присъда, може да има по-голямо значение? Обвинителниятъ актъ съществува като бумага, той не съществува като обвинение. Присъдата нѣма да бъде разглеждана отъ Касационния съдъ по същество въ връзка съ обвинителния актъ, а ще бъде разглеждана само по форма — дали е приложенъ или не законътъ, и тя може да бъде изцѣло отмѣнена или изцѣло потвърдена.

Н. Мушановъ (д): При едно ново положение Парламентътъ може отново да реши да бъде задържанъ г. Аврамъ Стояновъ.

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): Позволете ми, г. г. народни представители, да привлѣка вашето внимание и върху другъ единъ фактъ — касационниятъ протестъ не е подаденъ. Прокурорътъ съобщава, че ще подаде касационенъ протестъ. Той може да подаде такъвъ протестъ, неговото изявление безспорно има значение, но то има по-голямо значение предъ съда, отколкото предъ Народното събрание. За Народното събрание иматъ значение свършенитъ факти въ връзка съ подаването на жалбата или на протеста. (Възражения отъ сговориститѣ) Г-да! Вие имате ваше мнение, вие ще си го защитите, азъ искамъ да защита своето мнение, така както го изказахъ въ комисията по правосъдието. — Прочее, ние нѣмаме още атакувана окончателната присъда. Но да оставимъ това настрана. И да бъде атакувана тя, Касационниятъ съдъ ще се произнесе по този касационенъ протестъ и додето не се е произнесълъ, Аврамъ Стояновъ е оправданъ по чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата. По този въпросъ споръ нѣма, присъдата е окончателна. Ако Касационниятъ

съдъ се произнесе въ смисълъ, че отмѣнява присъдата на окръжния съдъ, тогава, уважаеми г. г. народни представители, ще възкръсне обвинението такова, каквото е съществувало преди разглеждането на дѣлото по същество.

Д. Витановъ (д. сг): Ще го търсимъ тогава въ съветска Русия.

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): И тогава народното представителство може още единъ пътъ да се занимае съ въпроса, да вдигне или не депутатския имунитетъ на Аврамъ Стояновъ въ връзка съ това обвинение. Днесъ, обаче, становището на Народното събрание може да бъде само едно: отъ гледна точка, уважаеми г. г. народни представители, на законъ, на право, и на наука, имунитетътъ на Аврамъ Стояновъ трѣбва да бъде възстановенъ.

Уважаеми г. г. народни представители! Нека Народното събрание не се увлича, нека не решава въ случая съ огледъ личността на Аврамъ Стояновъ или неговата партийна принадлежност. Въ началото на своята речъ азъ казахъ, че този въпросъ мене не ме интересува, мисъ ме интересува приложението на чл. 36 отъ конституцията.

Сега друго едно възражение, което може да има абсолютно никакво влияние върху вашия вотъ, е: какво ще правимъ, ако действително касационниятъ протестъ бъде уваженъ и Аврамъ Стояновъ го нѣма налице? Такова възражение слушахъ да се прави и затова засѣгамъ и него. Такова възражение, обаче, въ Народното събрание смѣтамъ, че не би трѣбвало да се обсъжда, защото Аврамъ Стояновъ, макаръ и оправданъ, може да бъде подѣ наблюдение.

Отъ сговориститѣ: А-а-а!

Т. Стоилковъ (д. сг): Депутатъ подѣ наблюдение! и това било правна наука!

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): Моля Ви се. — Въ една правова държава такива възражения не може да се слушатъ, защото ако съществува опасностъ въ свързка съ пускането на Аврамъ Стояновъ, такава опасностъ съществува и въ връзка съ много други хора, които свободно се разхождатъ по улицитъ на София или въобще изъ улицитъ на България. Ето защо, единствено мѣрдавно и отъ значение е съображението, че обвинението на Аврамъ Стояновъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата е ликвидирано.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ-председателтъ.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Г. г. народни представители! Както видяхте, азъ бѣхъ извиканъ и не можахъ по-рано да кажа две думи.

По въпроса, който занимава сега Народното събрание, азъ ви моля — макаръ това да се счете, че е плеоназъмъ, че е излишно да отправямъ тази молба, но считамъ за мой дългъ да я отправя — да погледнете тъй, както трѣбва да се гледа на него отъ правна точка, безъ каквито и да е други съображения. Защото наши дългъ е да поддържаме правовия редъ въ тази страна възъ основа на нашитъ закони, тълкувани толерантно къмъ ония, които страдатъ. (Ржкоплѣскания отъ лѣвицата и нѣкои отъ сговориститѣ)

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Сотиръ Яневъ.

С. Яневъ (с. д): Г. г. народни представители! Аргументацията, която г. Орошаковъ разви предъ васъ по интересувания ни въпросъ, азъ напълно сподѣлямъ. Думитъ, които каза г. министъръ-председателтъ, азъ не искамъ да бъдатъ тълкувани другояче освенъ съ едно решение на Събранието да се отмѣни първото решение за вдигане имунитета на народния представителъ г. Аврамъ Стояновъ. Ние, които взимаме думата по този въпросъ отъ тая страна (Сочи лѣвицата), нѣмаме абсолютно никаква слабостъ къмъ каузата, къмъ разбиранията и политиката, която се провежда отъ групата на г. Аврамъ Стояновъ. За насъ въпросътъ е формаленъ, тъй както искатъ да го поставятъ и господата отатъкъ. (Сочи болшинството) Въ дадения случай Събранието е взело едно решение възъ основа на едни данни, на едни предпоставки, които днесъ сѣ измѣнени. Решението на Събранието — безъ да повтарямъ и безъ да влизамъ въ подробности — бѣше: възъ основа на едно обвинение по чл. чл. 2 и 14 отъ за-

кона за защита на държавата, искаше се да бъде вдигната депутатската неприкосновеност на г. Аврамъ Стояновъ, за да бъде привлечен като обвиняемъ. Е добре, съгласно решението на съда, съгласно оправдателната присъда, ние имаме вече очевидно измѣнена тая предпоставка. Азъ искамъ да обърна вниманието на почитаемото народно представителство върху едно друго възражение — че при данните, които сѫ изнесени по процеса, Върховниятъ касационенъ съдъ евентуално може да измѣни квалификацията. Това е вѣрно. Но на всѣки случай, тая възможностъ за подобно решение на Касационния съдъ не отнема правото на Народното събрание да ревизира своето решение, тъй като обвинението по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата е паднало.

Азъ имамъ още единъ, последенъ аргументъ. При положението, въ което се намираме днесъ, при възбудата, която съществува и при спекулацията, която се прави съ процеситѣ по закона за защита на държавата, не бива съ единъ вотъ, по който г. Аврамъ Стояновъ би билъ задържанъ въ затвора, да се превръщатъ той и неговитѣ другари въ мъченици, а напротивъ, трѣбва да се даде едно човѣшко тѣлкувание на закона и въ случая Събранието трѣбва да гласува за освобождаването на г. Аврамъ Стояновъ, като не удовлетвори молбата на прокурора. (Ръкоплѣскания отъ социалдемократитѣ)

Г. Чернооковъ (д. сг): Г. Яневъ! Ще Ви задамъ единъ въпросъ. Ако Аврамъ Стояновъ се ползува съ имунитетъ, ще може ли Касационниятъ съдъ, като една съдебна инстанция, да разглежда дѣлото, да го изправи на съдъ, и какво ще стане съ другитѣ подсѣдими, които сѫ дали касационна жалба?

С. Яневъ (с. д): Въпросътъ за имунитета на Аврамъ Стояновъ не е въпросъ по дѣлото, а е една предварителна мѣрка.

Г. Чернооковъ (д. сг): Съдътъ нѣма да измѣни решението, защото нѣма да разглежда дѣлото.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Димитъръ Бъровъ.

Д. Бъровъ (д. сг): Г. г. народни представители! Разглеждайки този въпросъ въ комисията по Министерството на правосъдието, всички членове, безъ изключение, излизахме отъ предпоставката, която постави г. министъръ-председателътъ — да разрешимъ въпроса изключително възъ основа действащитѣ въ страната закони, безъ всѣкакви други увлечения или каквито и да било странични съображения.

За Аврамъ Стояновъ, съгласно чл. 96 отъ конституцията, е дадено разрешение да бъде затворенъ и съденъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата. Какво значи, това? То значи да се даде право на онай властъ въ страната, която има право, да отпочне съдене, да упражни публичната си функция за преследване на дадено лице, въ дадения случай на народния представителъ Аврамъ Стояновъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата. Защото, по изключение, по втората частъ отъ текста на чл. 96 отъ конституцията, ние смѣтахме, по една установена традиция въ нашия Парламентъ, че деянията по тѣзи чл. чл. 2 и 14 сѫ тежки, т. е. за тѣхъ се предвижда наказание по-големо отъ 5 години строгъ тъмниченъ затворъ. Това значи прокурорътъ да може напълно да упражни властта си да бъде съденъ депутатътъ предъ всички законно установени инстанции за съденето му по тѣзи деяния. Кои сѫ тѣзи законно установени инстанции? Това сѫ инстанциитѣ, установени отъ закона — инстанцията по същество и изключителната инстанция по касационенъ редъ. Това разрешение ние го дадохме.

Имаме ли основание сега да отмѣнимъ това си разрешение? Измѣнили ли сѫ всички онѣзи данни и съображения, които имаме предъ видъ, когато дадохме това разрешение на прокурора? За насъ тѣ не сѫ измѣнени; ние нѣмаме други данни. Фактътъ, че има една оправдателна присъда, не може да ни подсказе, че трѣбва да прекратимъ съденето на Аврамъ Стояновъ, защото дѣлото продължава, защото прокурорътъ, комуто сме дали разрешение, иска да продължи упражняването на своята публична функция. Не можемъ конкретно да разглеждаме въпроса съ „може би“ или съ предположение, какво би станало въ касационната инстанция, щомъ като по законитѣ въ страната, специално по закона за защита на държавата, прокурорътъ има право да продължи съденето на Аврамъ Стояновъ.

Но въ комисията се противопостави съображението: защо Аврамъ Стояновъ, следъ като г. прокурорътъ си е

запазилъ правото да го съди, следъ като той има това разрешение, стои още въ затвора; защо съдилището не приложи разпорежданията на чл. 537 или другитѣ респективни членове отъ закона за углавното съдопроизводство, да бъде пуснатъ подъ гаранция, когато по тѣзи процесуални разпоредби отъ закона за углавното съдопроизводство той, веднѣжъ оправданъ, трѣбва да бъде пуснатъ на свобода подъ гаранция? Е ли задача на Парламента да разреши този въпросъ? Безспорно, не. Това е задача изключително и единствено отъ компетентността на респективния съдъ, който е издалъ оправдателната присъда, и ако този съдъ постигне другоаче, има другъ съдебенъ контролъ, който може да отмѣни тая мѣрка, но не и Парламентътъ. Иначе бихме нагазили въ единъ прерогативи...

Д. Гичевъ (з. в): Парламентътъ не може да погазва независимостта на своитѣ членове.

С. Савовъ (д. сг): Слушайте, все ще научите нѣщо.

Д. Бъровъ (д. сг): Иначе ние ще нагазимъ въ друга област, което съвсемъ нѣма да ни препорѣча като правова държава. А отъ това трѣбва да се пазимъ. Затѣ и Аврамъ Стояновъ съ подобно искане не се е отправилъ къмъ Парламента. Отъ даннитѣ къмъ дѣлото и преписката не се вижда, че Аврамъ Стояновъ е направилъ подобно искане предъ надлежната властъ.

Г. Желѣзовъ (раб): Има направено искане, но съдътъ не се е произнесълъ.

Д. Бъровъ (д. сг): То е другъ въпросъ. Ние се произнесохме по този въпросъ. Защо съдътъ ще трѣбва да чака ние да се произнесемъ? Ние имаме решение преди 5 дена. Ако съдътъ не уважи това решение, въпрѣки изричния текстъ на закона за углавното съдопроизводство, има друга по-горна инстанция, където това решение може да бъде отмѣнено.

Но намъ се противопоставяше още и друго възражение: Аврамъ Стояновъ, въ течение на дѣлото, е признатъ за виновенъ по чл. 18 алинея първа отъ закона за защита на държавата, по който се предвижда максимално наказание 3 години тъмниченъ затворъ — едно наказание, за което не може да се даде характеристика или квалификация, че е тежко, по нашето разбиране.

Следва ли по туй деяние, по което е осъденъ и по което би следвало прокурорътъ, по мнението и по искането на сѣцията, да продължи публичнитѣ си функции, да бъде задържанъ Аврамъ Стояновъ — най-малката мѣрка за неотклонение по закона за защита на държавата? Нашиятъ отговоръ тукъ, въ Парламента, може да бъде само единъ, че Аврамъ Стояновъ не може да бъде задържанъ, защото нѣма разрешение, споредъ чл. 96 отъ конституцията, да бъде съденъ по това обвинение срещу него. Нито Парламентътъ е сезиранъ по този въпросъ, нито комисията бѣше сезирана по сѣцията въпросъ, нито пъкъ има каквото и да било разрешение отъ Парламента, щото Аврамъ Стояновъ да бъде съденъ по чл. 18 алинея първа отъ закона за защита на държавата.

Следователно, ако бъде постановено Аврамъ Стояновъ да бъде пуснатъ на свобода по това обвинение срещу него, за което сме дали право на прокурора да бъде той съденъ — по чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата — той нито една минута не може да бъде задържанъ въ затвора, за да бъде съденъ по новото обвинение, за което нѣма разрешение отъ Народното събрание.

Това е моето мнение, това е мнението на комисията, и смѣтахме, че то е съгласувано точно и строго по законитѣ на страната, отърсено, освободено отъ всѣкакви други съображения, било за личността на Аврамъ Стояновъ, било за неговата партийна принадлежност. (Ръкоплѣскания отъ сговориститѣ)

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Никола Мушановъ.

Н. Мушановъ (д): Г. г. народни представители! Прави ми впечатление само едно съображение на г. Бъровъ. Въпросътъ за имунитета, повдиганъ десетки пѣти тукъ, въ Парламента, има своята, може да се каже, парламентарна практика. Нѣма значение дали Аврамъ Стояновъ е подалъ заявление или не е подалъ. Въпросътъ за имунитета не е въпросъ за личността на народния представителъ, а е прерогатива на Парламента. Ние сме имали такива случаи въ миналото — азъ съмъ говорилъ десетки пѣти по този въпросъ тукъ. Едно време Тончевъ, като подсѣдимъ, искаше да отиде въ съда, но Парламентътъ му каза, че не му позволява да отиде въ съда. Парламентътъ взе

това като своя прерогатива. Това е аслж прерогатива на цѣлия Парламентъ. И произходътъ на парламентарния имунитетъ иде оттамъ, да не може да бѣде смущаванъ народниятъ представителъ отъ произволи и по този начинъ да се парализира законодателната дейностъ на Парламента.

Ето защо искаме да спомня, че независимо отъ това, дали Аврамъ Стояновъ е далъ или не е далъ заявление, дали се е отнесълъ правилно къмъ сѣда или къмъ Парламента, Парламентътъ, като законодателно тѣло, което гарантира своята независимостъ чрезъ имунитета на народните представители, е властенъ самъ d'office да повдига въпроса.

Така че, като приемамъ съображенията на г. Бъровъ, че ние сме дали разрешение за отнемане неприкосновеността на Аврамъ Стояновъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, понеже по чл. 18, по който той е осѣденъ, не е вдигнатъ имунитетътъ на Аврамъ Стояновъ, не сме давали такова разрешение, а сме въ сесия, фактически неговото седене въ затвора е неправилно.

А. Поповъ (д. сг): Свършило ли се е обвинението по чл. чл. 2 и 14?

Н. Мушановъ (д): По този въпросъ се разисква много добре преди малко. — Вие не бѣхте тукъ тогава — по него говори г. д-ръ Орошаковъ, за да не се занимаваме сега съ него. Ако искате, да Ви кажа две думи. Г. Орошаковъ се обоснова много добре. За менъ въпросътъ е само този: народниятъ представителъ се гарантира само съ това, че не може произволно да бѣде вдиганъ имунитетътъ му, откогато започне да заседава Камарата, презъ време на сесия. И затуй възраженията на г. Чернооковъ...

А. Поповъ (д. сг): (Възражава нѣщо)

Н. Мушановъ (д): Не мога така да разисквамъ. Вземете думата после и кажете съображенията си. Вие не бѣхте тукъ, когато се разискваше този въпросъ отъ г. Орошаковъ. Той говори по този въпросъ. Азъ искамъ да спестя времето. — Г. Чернооковъ прави други възражения. Той казва: „Какво ще стане, ще ли го сѣдятъ?“ Докато сме въ сесия, не могатъ да го сѣдятъ. Това е ясно. Тъкмо туй е гаранцията и за народния представителъ и за Парламента. Иmunитетътъ на народния представителъ е само за презъ сесията на Народното събрание. Не е ли Народното събрание въ сесия, имунитетътъ на народния представителъ престава и той може да бѣде сѣденъ. Нѣма защо да се страхуваме, че процесътъ срещу Аврамъ Стояновъ ще се спре.

Колкото до въпроса, който повдига г. Поповъ, ще кажа: тукъ ние имаме една окончателна присѣда.

А. Поповъ (д. сг): Не влѣзла въ сила.

Н. Мушановъ (д): Г. Поповъ! Вие сте бившъ касационенъ сѣдия. Вие можете да разглеждате въпроса отъ гледище на сѣда, но вие трѣбва да знаете, че ние тукъ го разглеждаме отъ гледище на парламентарната практика, отъ гледище на политика, защото този въпросъ е свързанъ съ политиката. Не може, г. Поповъ, да давате такива тълкувания — щомъ въпросътъ е отнесенъ до Върховния касационенъ сѣдъ, където може да се бави 6 месеца, да се отдаде по-голямо значение на възражението на прокурора, отколкото на сѣдебната присѣда, влѣзла въ законна сила. Не можете, следователно, да поставите на везнитъ дветѣ алтернативи: да приемете ли, че присѣдата на окръжния сѣдъ е по-тежка, отколкото обвинението на прокурора, и да дадете възможностъ на народния представителъ да заседава или, когато се направи касационенъ протестъ за формално нарушение, да държите народния представителъ подъ стража, докато се произнесе Касацонниятъ сѣдъ. Какъ можете да приемете второто положение, г. г. народни представители?

А. Поповъ (д. сг): Много ясно е случаятъ. Иmunитетътъ на г. Аврамъ Стояновъ е отнетъ не само за подсѣдността му предъ една инстанция, но докато дѣлото бѣде окончателно разрешено, докато излѣзе една окончателна присѣда, влѣзла въ законна сила. Това е правната страна на въпроса. Какъ можете така да говорите, г. Мушановъ? (Възражения отъ лѣвицата) Когато дѣлото е предъ една инстанция, признавате, че имунитетъ нѣма, а когато отива въ втора — искате да го възстановите!

Н. Мушановъ (д): Нашата конституция употребява два термина: „сѣдимъ“ и „задържанъ“, които иматъ съвършено различенъ смисълъ.

А. Поповъ (д. сг): По този въпросъ се произнесохме, когато снемме имунитета на г. Аврамъ Стояновъ.

Н. Мушановъ (д): Моля, г. Поповъ. Вземете после думата и се обяснете, недейте ме прекъсва така. — Когато се касае за сѣдъ, право е, че не може да се преследва народниятъ представителъ чрезъ сѣдебенъ актъ преди да бѣде задържанъ. Това значи „сѣдимъ“. Но има и другъ единъ случай. Прочетете парламентарната практика, прочетете Дюги, който се занимава съ този въпросъ, и тамъ ще видите какъвъ е този случай. Ако случаятъ на г. Аврамъ Стояновъ бѣше другъ, ако неговиятъ случай бѣше такъвъ, че е влѣзла въ законна сила присѣдата, безъ да има касационно обтѣжаване, тогава не можемъ да пустнемъ г. Аврамъ Стояновъ, щомъ като е окончателно затворенъ. Има такива случаи напоследъкъ въ Франция, но не искамъ да ви ги изброявамъ. И върху това юриспруденцията е положителна. Ако ли присѣдата е окончателна, и за една година да е осѣденъ той, изпълнява се вече присѣдата и ние не можемъ да го пуснемъ, но когато така е сложенъ въпросътъ, азъ смѣтамъ, че думитъ на г. министъръ-председателя сѣ отъ голѣмо значение, защото ние правимъ политика. Азъ не намирамъ никакви опасности отъ гледище на политиката и отъ гледището на онзи редъ, който е необходимъ за Парламента, че г. Аврамъ Стояновъ ще си получи онова, което трѣбва да си получи, бидейки членъ на Парламента, и нѣма защо да си създаваме съ много пресилени тълкувания самички беди за себе си и за държавата си.

И ние трѣбва да кажемъ особено на тѣхъ (Сочи работническата група), че ние имаме единъ конституционенъ и парламентаренъ редъ за всички народни представители. Това е собствено хубостта и значението на парламентарния режимъ, за да можемъ да се изправимъ предъ Франция, въ която, както вчера се каза отъ г. министъръ-председателя, се казвало, че у насъ има една тирания, едно безправие и каточе-ли тѣ съществуватъ само за онѣзи, които сѣ прави революция. (Оживление всрѣдъ говориститѣ) Нека знаятъ тѣзи, които мислятъ така, че у насъ има право и законъ и че той се прилага спрямо всички членове на Парламента. Съ тоза особено днесъ ние ще спечелимъ. Оставете острастяванията настрана. Мене не ме интересува сѣдбата на г. Аврамъ Стояновъ като личностъ. Интересува ме правото на Парламента и отъ това право не бива да се отклоняваме. (Ржкоплѣскания отъ лѣвицата)

Председателствуващъ В. Димчевъ: Г. г. народни представители! Други записани нѣма, разискванията сѣ прекратени.

Има думата г. министърътъ на правосѣдието.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Г. г. народни представители! Азъ дѣлжа да кажа моята дума, първо, като народенъ представителъ, защото се касае до единъ въпросъ, който преди всичко интересува народния представителъ, и второ — като министъръ на правосѣдието и донѣкъде като компетентенъ по тази материя човѣкъ. Споредъ мене ония, които поставиха и се опигаха да разрешатъ въпроса дали Аврамъ Стояновъ, следъ като има окончателна присѣда, която е издадена отъ сѣда по обвинението, за преследването му по което има дадено разрешение отъ Народното събрание, може да бѣде още задържанъ или трѣбва, възъ основа на чл. 96 отъ конституцията, да бѣде пуснатъ на свобода, смѣсва две работи: чисто юридическата страна на въпроса и практическата или, по-право, политическата му страна. Азъ ще си кажа думата като юристъ, какъ азъ смѣтамъ, че трѣбва да се тълкува чл. 96 отъ нашата конституция. Обаче моето схващане не ви задѣлжава непременно да решите въпроса тъй, както азъ ще ви кажа, ако у васъ има сериозни политически основания, нѣкои отъ които се изтъкнаха тукъ, да постѣпите иначе. Въпросътъ за политическата страна на дѣлото е другъ.

Преди всичко, въ какво се заключава депутатскиятъ имунитетъ? Той се заключава въ това, че 5 дни преди откриване сесията на Народното събрание никой народенъ представителъ не може да бѣде задържанъ или сѣдимъ, освенъ въ случай, когато той се обвинява за най-тежко престѣпление. Народното събрание, въ желанието си да внесе ясностъ въ това понятие „най-тежко престѣпление“, както знаете, установи вече практика по този въпросъ, като реши, че подъ „най-тежки престѣпления“ трѣбва да се разбиратъ престѣпленията, за които се предвижда въ наказателния законъ наказание най-малко 5 години строгъ тъмниченъ затворъ. Значи, въ тия случаи, когато народниятъ представителъ се обвинява за престѣпление, за което се предвижда въ наказателния законъ наказание повече отъ 5 години строгъ тъмниченъ затворъ, той може да бѣде за-

държанъ и сѣдимъ подъ едно условие — ако Народното събрание даде съгласието за това. Значи, даването на съгласието отъ страна на Народното събрание въ тия случаи се явява предварителна предпоставка за започването на наказателното преследване. Нѣма ли такова съгласие, наказателното преследване стои въ застои, стои висящо — то не може да се започне. Но веднѣжъ има такова съгласие, наказателното преследване започва и то трѣбва да бѣде свършено по предвидения отъ закона редъ.

Питамъ се сега, свършено ли е сѣденето, наказателното преследване на Аврамъ Стояновъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, за преследването му по които Народното събрание даде съгласието си, следъ като намѣри, че обвинението срещу него не е скроено? Защото отъ провѣрката, която се направи преди Народното събрание да даде съгласието си, както каза и г. Мушановъ, се установи, че обвинението не е скроено съ цель Аврамъ Стояновъ да бѣде лишень отъ възможността да упражнява депутатския си мандатъ. Затова именно се иска разрешението отъ Народното събрание. Въ тсва се заключава контролътъ на Народното събрание. Но веднѣжъ Народното събрание прегледало даннитъ на обвинението, отъ тази страна, безъ да ги преценява по сѣщество — нѣщо, което не е негова работа, както се изтъкна това при разискванията по въпроса за даването разрешението за сѣденето на Аврамъ Стояновъ по това дѣло — вече за Народното събрание въпросътъ е свършенъ. То трѣбва да чака по-нататкъ сѣдътъ да каже окончателно своята дума, съ изчерпване на всички сѣдебни инстанции.

Г. г. народни представители! Недейте забравя, че съгласно чл. 96 отъ конституцията, народниятъ представителъ, по решение на Народното събрание, се лишава отъ своя имунитетъ, когато се обвинява за престѣпление, за което се предвижда наказание най-малко 5 години строгъ тъмниченъ затворъ. Аврамъ Стояновъ обвинява ли се днесъ още въ такова престѣпление? Обвинява се. Кой упражнява това обвинение? Прокурорътъ, представителътъ на държавната обвинителна властъ. Последниятъ поддържа ли още обвинението си по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата? Поддържа го. Ама, казватъ нѣкои, окръжниятъ сѣдъ се билъ произнесълъ съ една окончателна оправдателна присѣда — по тия дѣла, както знаете, има само една инстанция по сѣщество — той си билъ казалъ думата, той билъ приелъ, че действията на Аврамъ Стояновъ не могли да се подведатъ подъ чл. чл. 2 и 14, а трѣбвало да се подведатъ подъ чл. 18 отъ закона за защита на държавата. Обаче съ това изчерпанъ ли е въпросътъ, обвинението по чл. чл. 2 и 14 престанало ли е? Щомъ прокурорътъ е заявилъ предъ сѣда, че той поддържа обвинението по тия членове и че ще подаде касационенъ протестъ, можемъ ли сега ние да му кажемъ: не, ти, г. прокуроре, не можешъ да поддържашъ това обвинение? Можемъ ли, и трѣбва ли да влѣземъ въ ролята на касационна инстанция и предварително да решимъ дѣлото? (Възражения отъ лѣвицата) Моля, г-да!

Д. Дерлипански (з. в.): (Казва нѣщо)

Т. Стойковъ (д. ср.): Ти мълчи тамъ! Ти си малко съ природно право, г. Дерлипански! Това не е воденица, г. Дерлипански, та да разбирашъ какъ се клепа камъка — това е наука.

Председателствуващъ В. Димчевъ: (Звъни) Моля, г-да!

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Отъ това, че Касационниятъ сѣдъ не разглежда дѣлата по сѣщество, не значи, че той не е необходима инстанция по това обвинение.

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): Нѣма обвинение.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Какъ може да се поддържа такава ересь? Г. Орошаковъ казва: нѣма обвинение. Г. Орошаковъ! Когато единъ подсѣдимъ бѣде оправданъ съ окончателна присѣда по едно обикновено престѣпление, той се пуша на свобода, ако се е намиралъ подъ стража. Обаче ако прокурорътъ заяви, че ще подаде протестъ противъ оправдателната присѣда, сѣдътъ по искане на прокурора взема друга мѣрка за неотклонението на подсѣдимия. Защо става това? Защото нѣмаме вече обвинение ли? Но какъ безъ наличностъ на обвинение може да се взема мѣрка за неотклонение?

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): Грѣшите. Чл. 537 говори за неокончателна присѣда. Ако е окончателна присѣдата, не се взема мѣрка за неотклонение.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Алинея втора на чл. 537 се прилага и въ случая на окончателна присѣда.

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): Направете справка и ще видите, че чл. 537 говори за неокончателна присѣда.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Все едно е. И при окончателна оправдателна присѣда спрямо подсѣдимия се взема мѣрка за неотклонение, щомъ прокурорътъ заяви, че ще подаде касационенъ протестъ, само че тази мѣрка не може да бѣде по-голяма отъ поржчителство. Може ли тогава да се твърди, че вече нѣмаме обвинение? Подобно твърдение е една ересь, която не може да се поддържа. И може ли да се поддържа, че едно обвинение и че едно наказателно дѣло е свършено окончателно, докато касационната инстанция, когато споредъ закона се допуска касационно обжалване, не е казала своята дума? Наистина, касационната инстанция, въ настоящия случай Върховниятъ касационенъ сѣдъ, не разглежда дѣлата по сѣщество. Обаче той може да намѣри правната квалификация, която инстанцията по сѣщество е дала на деянието на подсѣдимия, неправилна. Въ нашия случай Върховниятъ касационенъ сѣдъ може да подведе деянието на Аврамъ Стояновъ, при сѣдитъ данни по дѣлото, подъ чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата.

Явно е, прочее, че докато Върховниятъ касационенъ сѣдъ не си е казалъ думата по касационния протестъ на прокурора, г. Аврамъ Стояновъ е подъ ударитъ на обвинението по чл. чл. 2 и 14. И веднѣжъ ние сме дали съгласието си той да бѣде сѣденъ по тия членове, сега не можемъ да отмѣнимъ нашето съгласие, защото, както вече казахъ, нашето съгласие е една правна предпоставка за започване сѣденето, на наказателното преследване. Веднѣжъ нашето съгласие дадено и наказателното преследване започнато, ние сме упражнили нашето право и следъ това не можемъ да се мѣсимъ въ процеса, а трѣбва да го оставимъ той да бѣде завършенъ по предвидения въ закона за углавното сѣдопроизводство редъ.

Това е правната страна на въпроса.

Азъ казахъ, обаче, че ако народното представителство, по съображенията, които се изтъкнаха отъ г. министъръ-председателя и отъ други — съображения отъ чисто политически характеръ — пожелае да направи единъ жестъ, може да го направи. Отъ гледището на правото върното е това, което ви казахъ. (Ржкоплѣскания отъ сговориститѣ)

Б. Павловъ (д): Г. министре! Единъ-два въпроса искамъ да Ви задамъ.

Отъ сговориститѣ: Стига!

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: По юридическата страна ще споримъ вънъ. Ние съ Васъ винаги сме опозиция единъ на другъ и не можемъ се разбра.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Ще гласуваме. Има направено предложение отъ варненския народенъ представителъ г. Георги Желѣзковъ въ смисълъ: (Чете) „Народното събрание въ днешното си заседание, като изслуша доклада на комисията по Министерството на правосѣдието относително задържането въ предварителенъ затворъ на софийския народенъ представителъ Петровъ Аврамъ Стояновъ, реши: не уважава искането на прокурора при Софийския окръженъ сѣдъ“ . . .

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Прокурорътъ не е направилъ такова искане.

Председателствуващъ В. Димчевъ: . . . „за по-нататъшното задържане въ предварителенъ затворъ на народния представителъ Петровъ Аврамъ Стояновъ по углавно дѣло № 478/1929 г. по описа на Софийския окръженъ сѣдъ“.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Прокурорътъ не е правилъ такова искане.

К. Кънчевъ (д. ср.): Толкозъ по-лошо.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ туй предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събраниято не приема.

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): Ето какво предложение правя, което ще дамъ писмено: „Народното събрание, като взема предъ видъ оправдателната присѣда, издадена срещу Аврамъ Стояновъ по чл. чл. 2 и 14 отъ закона за защита на държавата, възстановява депутатския имунитетъ на сѣщия народенъ представителъ“.

Председателствуващ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. Орошаковъ, моля, да вдигнатъ ржка.

Отъ сговориститѣ: Меншество е.

Отъ лѣвицата: Болшинство е.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Провѣрете ги.

Председателствуващ В. Димчевъ: Моля, г. квесторътъ да направи провѣрка.

Квесторъ Т. Христовъ (д. ст): (Следъ преброяване) 55 души гласуватъ.

Председателствуващ В. Димчевъ: Меншество, Събра- нието не приема. (Ржкоплѣскания отъ сговориститѣ)

Отъ лѣвицата: Болшинство е! (Възражения)

Г. Марковъ (з. в): Председателътъ на парламентарната група на Сговора гласува. Това му прави честъ!

Н. Стамболиевъ (з. в): Дайте на гласуване противното, г. председателю. Нека иматъ куража да вдигнатъ ржка за противното. (Голѣма глъчка)

Председателствуващ В. Димчевъ: (Звъни) Има думата г. министъръ-председателътъ.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Г. г. народни представители! Презъ изтеклото време на тази сесия ние привършихме единъ законъ, какъвто е законътъ за гражданското сѣдопроизводство . . .

Г. Марковъ (з. в): Ама свърши ли се съ въпроса за Аврамъ Стояновъ?

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Свърши се.

Г. Марковъ (з. в): Нали има решение на комисията? Нека се гласува това решение, за да видимъ какво ще получи.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Излишно е да се гласува. (Глъчка)

Председателствуващ В. Димчевъ: Моля, г-да, ще гласувамъ и него.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Добре, нека се гласува.

Председателствуващ В. Димчевъ: Решението на комисията е: (Чете) „Не намира причини да измѣни даденото разрешение на Народното събрание, втора редовна сесия, отъ 6 декемврий 1928 г., за даване подъ сѣдъ народния представителъ Аврамъ Стояновъ, съгласно искането на прокурора при Софийския окръженъ сѣдъ, направено съ писмо № 12520 отъ 25 ноемврий 1928 г.“

Които приематъ това решение на комисията, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събраието приема. (Ржкоплѣскания отъ сговориститѣ. Възражения отъ лѣвицата)

Нѣкой отъ лѣвицата: Полозината отъ болшинството се въздържатъ да гласуватъ.

Г. Марковъ (з. в): 34 души гласуватъ.

Отъ лѣвицата: Меншество е! 40 души даже не гласуваха.

Н. Стамболиевъ (з. в): Това е явна фалшификация! Не можете да държите народния представителъ въ затвора.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Не правете скандали!

Н. Стамболиевъ (з. в): Ние не правимъ скандалъ, а вие правите. 89 души гласуваха за освобождението му срещу 45 души за задържането. Винаги фалшифицирате вота!

Х. Калайджиевъ (раб): Вие искате да оформите насилието съ една фалшификация.

Подпредседателъ: В. ДИМЧЕВЪ

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Защо си кривите душата, че е болшинство?

Д. Гичевъ (з. в): Обявявате меншеството, за болшинство. (Глъчка)

Председателствуващ В. Димчевъ: (Звъни) Моля, г-да, пазете тишина.

Х. Калайджиевъ (раб): Болшинство е!

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Г. Калайджиевъ! Ако азъ нѣмахъ очи да виждамъ и ако г. председателътъ би допусналъ да му припишете такава грѣшка, която е недопустима, азъ нѣмахъ да чакамъ да се намѣсите вие, за да създавате легенди.

Х. Калайджиевъ (раб): Вие направихте въ началото декларация, че ще бъдете безпристрастенъ, и отгатыкъ Ви ржкоплѣскаха. Това е явна заблуда.

Председателствуващ В. Димчевъ: Само правите скандаля. Слушайте сега. (Глъчка) Моля, тишина, г-да. (Звъни)

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Г. г. народни представители! Съ привършването на този важенъ законопроектъ, вече законъ за гражданското сѣдопроизводство, нашето Народное събрание, споредъ моето скромно мнение, извърши едно похвално и отъ голѣма полза за нашето правораздаване дѣло.

Х. Калайджиевъ (раб): Народното събрание завърши съ едно срамно дѣло, г. министре!

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Бъдете спокойни. Азъ, който имамъ другото разбиране, ще ви кажа, че по този въпросъ, ако погледнете не отъ правна гледна точка, както господата гукъ се състезаваха, а ако погледнете отъ най-обикновена, отъ най-проста гледна точка, ще имате следното: г. Аврамъ Стояновъ е осѣденъ да излежи една година и половина тъмниченъ затворъ.

Д. Димитровъ (раб): Той го е излежалъ вече.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Колко е излежалъ не зная, но въ всѣки случай, година и половина не е излежалъ.

Министъръ д-ръ Т. Кулевъ: Не е изтърпялъ напълно наказанието. Азъ ще помоля сѣда дѣлото да се насрочи по скоро.

К. Кънчевъ (д. ст): То и по закона ще се насрочи скоро.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Тѣй щото, като не се уважи онова, което раздѣли Народното събрание безъ огледъ на политическа принадлежностъ, практически, по здравия смисълъ, пакъ не се влошава положението на г. Аврамъ Стояновъ. Тѣй щото този въпросъ е приключенъ.

Следъ извършената работа, г. г. народни представители, азъ ви изказвамъ моята благодарностъ за сътрудничеството, което дадохте на правителството. Предстоятъ коледнитъ празници. Нека ги посрещнемъ всички въ своигъ семейства. Пожелавамъ ви да ги прекарате радостно. Както правителството, така и вие ще имате възможностъ да използвате предстоящата ни ваканция за нѣкои подготовителни работи.

За да можете да се занимаете съ по-главнитъ въпроси, които занимаватъ нашата страна, азъ правя предложение да вдигнемъ заседанията до 27 януарий 1930 г. включително. Ако стане нужда по-рано да бъдете повикани, ще ви повикаме.

Пожелавамъ ви щастливо завръщане по домоветъ и довиждане. (Ржкоплѣскания отъ сговориститѣ)

Председателствуващ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министъръ-председателя, да се вдигнатъ заседанията до 27 януарий 1930 г. включително, като на дневенъ редъ бъдатъ останалитъ точки отъ днешния дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ ржка. Болшинство, Събраието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато на 12 ч. и 12 м.)

Секретаръ: В. ИГНАТОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: Д. АНТОНОВЪ

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

	Стр.		Стр.
Отпуски , разрешени на народните представители: Александър Радолов, Цено Табаков, Теню Янговозов, Лев Кацков, Иван Христов, Александър Малинов, д-р Борис Николов, Боню Колев, Кузман Кунев, Петър Якимов, Цветко Цветков, Милко Бечеб, Христо Горнев, Васил Митев, Вълчо Даскалов, Вълчов, Сотир Янев и Борис Наконв Бошкзов	675	Законопроекти:	
		1) за допълнение закона от 9 април 1927 г. за разрешаване на Севлиеиската градска община да сключи заем. (Трето четене — приемане) . . .	678
		2) за допълнение и изменение на закона за уредба и управление на българските държавни железници и пристанища. (Трето четене — приемане)	678
		3) за гражданското съдопроизводство. (Трето четене — продължение разискванията и приемане)	678
Питания:		Народни представители — имунитет. След доклад на парламентарната комисия по Министерството на правосъдието по писмото № 17.652 от 23 декември 1929 г. на прокурора при Софийския окръжен съд, относно задържането на народния представител Аврам Стоянов и по изложението на парламентарната група на Работническата партия от 18 декември 1929 г., вх. № 5869, Народното събрание реши: не намира причини да измени даденото разрешение на Народното събрание, втора редовна сесия, от 6 декември 1928 г., за даване под съд народния представител Аврам Стоянов, съгласно искането на прокурора при Софийския окръжен съд, направено с писмо № 12.520 от 25 ноември 1928 г.	681
1) от народния представител д-р Иван Бешков към министър-председателя, относно анкетиране дейността на висши чиновници при Българската земеделска банка (Съобщение)	675	Протест от парламентарната група на Работническата партия за задържането на народния представител Аврам Стоянов (Прочитане)	676
2) от народния представител Никола Стамболиев към министра на земледелието и държавните имоти, относно забраната на населението от Камчийския край да се ползува от продажбата на дървен материал от държавните гори и не би ли тръбвало това население да се третира като чисто горско, а не като горско-полско. (Съобщение)	675	Народно събрание — Заседания — преустановяване (отлагане). Предложение за отлагане заседанията по случай коледните празници до 27 януари 1930 г. включително. (Прието)	689
3) от народния представител Славчо Дръновски към министра на земледелието и държавните имоти, относно някои злоупотребления на главния секретар при министерството Симов с негово служебно положение. (Съобщение) . .	675	Дневен ред за следващото заседание	689
4) от народния представител Никола Мушанов към министър-председателя, относно резултатите от посещенията на г. г. министрите в чужбина във връзка с разрешението на репарационния въпрос и дали са поели някакъв ангажмент. (Развиване и отговор)	676		